

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frakovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se bleda govorijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi praznika Vseh svetnikov izide prihodnji list v ponedeljek, 3. novembra t. l.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5:50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1:90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6:50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2:30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Klerikalno demokratstvo v praksi.

Zadnja leta bobnajo klerikalci neprestano ob svoja demokratična načela in dasi ve vsak razumen človek, da ne more biti demokratična tista stranka, katere pripadniki so predvsem dolžni brez-pogojno pokornost duhovnikom in škofu, vendar so klerikalci na te limanice ujeli dosti delavstva ter ga po vsakovrstnih družtvih nase privezali.

Delavstvo je v mestih in v industrijalnih krajih glavna zaslomba klerikalcev. Zlasti se to vidi v Ljubljani in v Idriji. Ko bi tu klerikalci ne imeli precej delavstva na svoji strani, bi bili brez najmanjšega vpliva, ker pri drugih stanovih nimajo skoro nič zaslombe.

Klerikalci izkoriščajo delavstvo kar se le da. Delavci morajo za stranko agitirati, delavci so stafaža na klerikalnih shodih, delavci morajo hoditi na božja pota, delavci morajo demonstrirati, delavci morajo zlagati za maše — v vsem ostalem pa jih klerikalci zaničujejo tako, kakor kaj takega ni še videl

svet. Klerikalni delavci imajo vse polno dolžnosti, toda pravice nimajo prav nobene.

To se kaže pri vsaki priliki, posebno očitno pa se je pokazalo ta mesec na shodu zaupnikov klerikalne stranke dne 13. oktobra.

Na tem shodu je bilo voljeno vodstvo stranke, ki poleg klerikalnih državnih poslancev obsega 15 članov. Tu se je pokazalo, kako klerikalci zaničujejo produktivne stanovce. V vodstvo je bilo izvoljenih najmanj duhovnikov, pet advokatov, dva graščaka, jeden kapitalist, jeden napolgraščak in kot zastopnik trgovcev, obrtnikov, kmetov in delavcev — šentviški župan Belec! To je že krvava ironija!

To vodstvo kaže, kaka ljudska stranka so klerikalci, to vodstvo priča, da je klerikalna stranka klika duhovnikov in dobičkalomnih advokatov, katerim sta vera in politika sredstvo za dosego gospodstva in dobička in ki namenoma ne da nikake veljave ravno tistima stanovoma, ki sta ji glavna opora, kmetom in delavcem.

No, klerikalni kmetje so vseskozi ljudje brez zavednosti in brez razuma za politične in narodne zadeve. Klerikalni kmet ne vidi dlje, ko v svojo skledo in zato se je tudi tako lahko dal ujeti v klerikalne zanke. Temu kmetu je pač vsejedno, kdo je v vodstvu stranke in v svoji brezmejni nevednosti misli, da je popolnoma naravno, da je vse vodstvo v duhovniških rokah.

Klerikalni delavci stoje duševno vsaj nekoliko višje kakor klerikalni kmetje in vsled tega je naravno, da so sčasoma začeli zahtevati, naj se jim da tudi nekoliko vpliva, naj se v stranki z dejanjem pokaže, da je demokratična, vsaj v toliko, da dobi delavstvo tudi nekoliko pravic in ne bo imelo samo dolžnosti.

Tu pa so delavci slabo naleteli. Bili so sicer jako skromni, a še njihova ponižna zahteva se je vladajoči kliki zdela pretirana. Delavci so zahtevali, naj se jim da v vodstvu stranke jednega zastopnika. To je gotovo opravičena

zahteva, zlasti če se upošteva, kakoga pomena so delavci za klerikalno stranko in kaj zanjo store. Delavci so svojo željo pismeno naznanili zastopniku pete kurije dr. Šusteršiču, in ko bi bil ta le mignil, bi se bilo zahtevi delavcev tudi ugodilo.

In vendar se ni zgodilo. Tisti dr. Šusteršič, ki sicer vedno tako širokoustno deklamuje o demokratičnih načelih in o tem, da mora ljudstvo imeti prvo besedo, tisti dr. Šusteršič še omenil ni na shodu zaupnikov, da so mu delavci pismeno izrazili željo, naj dobe, ker so organiziran del stranke, tudi zastopnika v vodstvu. In tisti dr. Krek, ki se kar cedi demokratizmu in obeta delavcem vedno zlate gradove, je tudi molčal kakor grob.

Pismeno izražena želja delavcev se shodu zaupnikov niti naznanila ni, kaj šele, da bi se upoštevala! Klerikalci so jo vrgli z zaničevanjem v koš. Kakor pri »Gospodarski zvezi« delavci nimajo nobenega zastopnika, dasi je prf tej zvezi kakih petnajst delavskih društev, tako ga tudi niso dobili v vodstvu stranke.

Shoda zaupnikov so se udeležili tudi takozvani »delavski voditelji« in tem se zdaj najbolj zameri, da nobeden izmed njih ni zastopal delavskih zahtev. Nam pa se zdi ta molk popolnoma naraven. Klerikalci so nastavili te ljudi in jim dali dober in lahek kruh, ne da bi zastopalikoristi in želje delavcev, negoda zastopajo koristi in želje klerikalnih matadorjev. Ti ljudje so plačani in kupljeni, da vplivajo na delavce po željah duhovnikov in advokatov, ne pa da bi po željah delavcev vplivali na stranko. Ko bi se kateri izmed njih predrznil kaj storiti, kar mu ni naročeno od vodstva, bi ga nemudoma posadili na cesto.

Volitev vodstva klerikalne stranke je pokazala očitno, kako prazna fraza je v ustih te duhovniške in advokatske klike demokratizem. Demokratično načelo jim je dobro, da ž njim ljudstvo slepe in varajo, sicer pa ta klika nikogar tako ne prezira kakor produktivne stanovce.

Mi si nikakor ne domišljamo, da b s tem pojasnilom količkej vplivali na razmere v klerikalni stranki. Volitev vodstva sicer svedoči, kako cinično se upajo klerikalci varati kmete, obrtnike in delavce, a prepričani smo, da bodo ti — ne izvzemši delavcev — tudi to ponižanje mirno vtaknili, kakor so že marsikako. Navedli smo pa te posamičnosti, ker je iz njih razvideti, kako brezstiden humbug uganjajo klerikalci, kadar govorijo o demokratizmu. Če že s tem goljufajo svoje najzvestejše pristaše, naj vsaj razumno in neodvisno občinstvo ve, kaka je klerikalna stranka v resnici.

Ljubljana, 31. oktobra.

Državni zbor.

Včeraj se je debata o nujnem predlogu v zadevi galiških kmetijskih štrajkov nadaljevala in zaključila. V imenu Malorusov je govoril posl. Nik. Wasilko, ki je navajal, da je maloruski narod Poljakom izročen na milost in nemilost, pri tem pa jih ne zatirajo samo v Galiciji, temuč segajo celo v Bukovino. V polemiki s poslancem Glabinsem je obdolžil tega govornik, da je očrnil maloruski narod pri dinastiji. — Posl. vitez Gnięwos z je zahteval od vlade, naj ne dopušča tudi v bodočnosti ne, da bi se veleposestniki izročali upornim kmetom na milost in nemilost. — Posl. Olszewski je izjavil v imenu polske ljudske stranke, da bo ista glasovala za Daszynskega nujni predlog. — Grof Dzieduszycki trdi, da štrajka niso izzvali kmetje, temuč hudomušni dijaki in nekateri obupani politiki. Končno besedo je dobil posl. Daszynski, ki je še enkrat ostro ožigosal pogubno gospodarsko politiko galiških plemenitašev ter osvetil zavrtiljivec Potocki, Skrzenski, Borytowski, knežinja Radziwiłł i. d. — Pri glasovanju se sprejme prvi del Romančukovega nujnega predloga, ostali nujni predlogi pa se odklonijo.

Dogodki v parlamentu.

Med vlado in posameznimi voditelji strank so se vršila zadnje dni pogajanja, da bi se nova vojaška predloga obravnavala čim preje. Navadno je bila vlada zadovoljna, ako ji je dovolil parlament predlogo radi vojaških rekrutov vsaj do marca, sedaj pa se

LISTEK.

Vseh mrtvih dan.

Na tisto tiho domovanje, kjer mnogi spe nevdramno spanje, nočoj se vsul je roj močan, saj jutri bo vseh mrtvih dan.

S. Gregorčič.

Katoliški cerkvi se mora priznati, da ni bila vedno pri svojem utrjevanju tako ozkosrčna in polna predsodkov, kakor je dandanes. Pri razdeljevanju praznikov in cerkveno-verskih spominov je upoštevala poganške običaje, letne čase in sploh človeška čustvovanja. Velika noč bi ne imela tistega povzdigujočega in vse prešinjajočega značaja, ako bi se ne praznovala ravno v dobi vzbujajoče se spomladi. In tako se tudi za spominjanje mrtvih ne bi mogel izbrati primernejši čas, kakor je mesec november.

Umiranje v naravi kliče človeku nehote tožne spomine, da začne primerjati naravo s človeškim življenjem. Pri takem premišljevanju pa je zaključek vedno tu-roben, ko se dospe do — groba.

Proti paganskim naukom, da se po smrti nadaljuje, dasi izpremenjeno, telesno življenje v raj, je nastopila katoliška cerkev, ki je učila, da je usoda človeškega telesa, razpasti v prah ter se povrniti k materi zemlji. Novi katoličani pa se niso mogli naenkrat odreči staremu kultusu do svojih mrtvih. Poleg molitve za pokojnikovo neumrljivo dušo so še vedno posvečali mnogo pietete njegovemu telesnemu spominu. Da, celo temu paganskemu običaju, da se zamore pokojniku izkazati kako telesno ljubav, se niso mogli v novi veri popolnoma odpovedati. Kakor znano, so naši paganski pradedje polagali svojim mrtvim razna jedila in pijače na grob. Da, bili so tako uverjeni o telesnih potrebah onkraj groba, da so pri nekaterih plemenih pošiljali za možem tudi njegovo ženo na oni svet.

In paganski običaji so se ohranili do današnjih dni. Skoraj povsod po Slovenskem je navada, da postavljajo zvečer pred praznovanjem vernih duš kupico vina za verne duše na mizo. Seveda izpije vino po noči večkrat prav neverna duša. Po nekod nastavlajo tudi košček hrena, da se verne duše poživé.

Pa tudi sicer še spominja mnogo vraž na pagansko vero, da blodi duša, ko se je ločila od trupla, še nekaj časa okoli. Da bi se ne potikala po hišnih kotih ter ne vznemirjala živih, je navada na Štajerskem, da takoj odprejo široko okno, ko je kdo izdihnil dušo v hiši.

Duše bajé posebno rade obletavajo gozdno drevje, ako je blizu hiše. In če se ob vetru slučajno drgne veja ob vejo, da cvileče škriplje, se po nekod ljudje prekrizavajo z vzdihom: »Mir dušam«. Verujejo namreč, da je čeč nemirne duše. Kadar posekajo drevo, ne smejo se pustiti iz panja štrlečih »skal« (treščice), ker se sicer trpinčijo ob njih verne duše. Ako se ubije kačo, iztrgati se ji mora želo; s tem se reši tri duše iz vic.

Te in podobne vraže kažejo, kako zelo še živi med našim ljudstvom paganska tradicija. Da se ti nazori prilagodijo katoliški veri, odredil je opat Odilo v Clugny leta 998 p. Kr. vsled čudežnega doživlja nekega romarja, praznovanje, oziroma spominjanje na pokojnike na dan 2. novembra. Kmalu se je isto razširilo po vsem katoliškem svetu.

Z otožnostjo v umirajoči naravi se

spaja spomin na mrtve. Zemljani, ki se pehamo celo leto za potrebe živih, posvečamo ta dan v letu spominu svojih dragih pokojnikov ter razmišljamo posvetno minljivost.

Vzduh, ki veje nad umirajočo naravo, se strne nad »naselbino mrtvih«. Vršenje dozorelega in odletavajočega listja se spaja s tužnimi akordi, ki se razlegajo na pokopališčih v pozdrav pokojnikom.

Duh tisočih sveč pospešuje mrtvaške iluzije. Potem evangelij o sodnem dnevu, grozovito slikanje smrtne pošasti in vseh podrobnih muk, ki jih je prestati dušam v dvanajstih prostorih vic in pekla, kar točno priskrbijo duhovniki s prižnic! Rahlejšje duše v živih telesih morajo nehoti zapasti melanholičnim čutom. Človeku se zdi, kakor da preprega ves ta sicer živahni, materijalistično pregrešni svet turobni vzdih:

»Memento mori«!

Knigge — liberalec.

Naprednjaštvo je zadela nova uničujoča obsodba. Ni bil sicer njihov prelat Dрозd, niti kanonik Rosenberg, pač pa pokojni Knigge. Sreča, da nam niso

ji mudi, ker vojna uprava sicer ne ve, ali naj pošlje konec novembra nadomestne rezerviste domov ali pa naj jih aktivira. Vladni predlog leži v zbornici že 13 dni in ministrstvo želi, da pride na vrsto prihodnji mesec. Vlada ga je hotela izročiti takoj vojaškemu odseku. Ker pa so češki radikali in Vsenemci ugovarjali, se to ni moglo zgoditi. Na Ogrskem se je pojavila najostrejša opozicija proti načrtu vojnega ministra. Če meni, da ima premalo vojakov, naj pomnoži število rekrutov, nikakor pa ogrska zbornica ne dovoli, da bi se aktivirali nadomestniki. Pri pogajanjih z ministrskim predsednikom se je stavilo vprašanje, ali morda vlada ne misli zasedanja državnega zbora odgoditi, potem ko dobi rekrutno predlogo odobreno. Koerber je baje odgovoril, da se zasedanje ne odgodi, ako začne zbornica meritorno delovati in ako ne bo reševala le nakupičenih nujnih predlogov. Če pa se rekrutna predloga odkloni, bo morala vlada ukreniti sama, da ji parlament ne bo več na potu. Čehi so imeli glede rekrutne predloge skupno posvetovanje vseh frakcij. Po končani veliki debati radi razmer v Galiciji se začne nova glede govora ministrskega predsednika Koerberja pri otvoritvi drž. zbora. Pri tej priliki se razvname obširna politična debata o vseh aktualnih vprašanjih, ki pač pojasni razmerje strank do vlade in do jezikovnega, nagodbnega in proračunskega vprašanja.

Srbske razmere.

„Peterburgskija Vjedomosti“ so dobile iz Belegrada dopis, ki podaja pojasnilo glede izpembe ministrskega kabineta. Vučić je padel ne le radi izostalega potovanja kralja in kraljice na Rusko, nego tudi radi naraščajočih protidinastičnih struj, katerih Vučić ni mogel zatreti. Kralj Aleksander je bil trdno sklenil, poveriti vodstvo novega ministrstva ljubljencu generalu Cincar Markoviću, a ker bi to novo posojilo onemogočilo, je svoj naklep opustil. Velimirovičev kabinet pa ostane le dotlej, da se sklene novo posojilo, potem pa se umakne Cincar Markoviću, ki bo revolucionarne elemente pobijal, da „pripravi pot velikemu dogodku na Srbskem.“ Kaj pomeni ta zadnja fraza, ni znano. Morda se gre za prestolonasledništvo.

Ustaja v Macedoniji.

Iz Carigrada poročajo, da je Ibrahim paša 14. t. m. začel s 14 bataljoni in 5 topčarskimi baterijami v sandžaku Serres preganjati ustaške čete. Dosegel je doslej le ta uspeh, da so bolgarski ustaši deloma pobegnili preko meje, deloma so se razpršili. Pogajanje je obteževalo slabo vreme in gorato ozemlje. Zadnje dni se je vršilo nekaj prask. Največji boj je bil pri Vinici dne 24. t. m. Padel je baje tudi polkovnik Jankov (?) iz Vinice. Istega dne se je vršil boj pri Petricu. Ustaši so se razkropili. Turki trdijo, da so ustaši nasilni proti meščanom. Vendar se bolgarsko prebivalstvo vrača v zapuščene vasi. V Carigrad privažajo ranjene turške vojske in ujetje ustaše.

Chamberlein v Južno Afriko.

V Londonu se je vršila 28. t. m. konferenca burskih voditeljev. Buri so potovanja v Južno Afriko veselili. Le Leydsova stranka je proti temu posetu. Izvolil se je odsek

klerikalci že poprej zalučali tega strašnega argumenta, temuž je storil to, Slovenec šele ob 150letnici Kniggevega rojstva. Tukaj se vidi, da imajo klerikalci vendarle še precej tolerantnosti in domorodnih ozirnov, kajti kaj bi bilo z liberalno organizacijo, ako bi bil »Slovenec« takoj ob pričetku naznanil svetu novico, kakor jo je povedal šele zadnja sobota: »In liberalen je bil rajni Knigge, pristen liberal.« Sedaj je svetu vse jasno, zakaj so se klerikalci že od nekdaj izogibali občevanja s Kniggejem, zakaj so se odmikali njegovi knjigi »Občevanje s človekom«. Pojasnjeno pa je tudi, zakaj je imel Knigge vedno varno zavetje pri liberalcih, ki so se celo ravnali po njegovih grešnih naukih o dostojnem in lepem vedenju.

Klerikalcem pa je bil in ostane v tem oziru priznana in priljubljena avtoriteta samo sveti Liguori. Kdaj bi bili s Kniggejevo pomočjo dobili Drozda, brata Fridolina, Žitnika, Žlindro i. dr.! Za vse te se imajo zahvaliti edino le svojemu moralistu Liguoriju. Zato pa proč z liberalcem Kniggejem!

Za to kronološko iznajdbo Lampeta celo zavida muzealni historik Koblar. Saj je dobil Lampe z razkritjem, da je bil

Burov, ki bode Chamberleina povsod spremljal ter mu podajal najtočnejše informacije. Chamberleinu se izroči spomenica. Poveljniki Fonche in Joubert sta v svojem in Kruitzingerjevemu imenu izrekla svoje prepričanje, da bo potovanje Chamberleina najbolj utrdilo mir ter da mu popolnoma zaupata. Dewet se jutri, v soboto, vrne v Južno Afriko, Botha in Delarey pa ostaneta še nekaj časa v Evropi. De Villiers, tajnik generalov, upa, da se bode Chamberlain sam prepričal, da je Burom treba večje podpore.

Najnovejše politične vesti.

Povišanje pokojnine častnikom ter za zboljšanje prispevkov častniškim vdovam in sirotam so predlagali posl. Derschata in tovariši. — Zaroka nadvojvodinje Elizabete Amalijske, hčere nadvojvodinje Marije Terezije in pokojnega nadvojvoda Karla Ljudvika, z ritmojem princem A. Liechtensteinom se je izvršila nedavno v gradiču pri Sv. Jakobu. — Nemcev v Zedinjenih državah je po najnovejšem štetju 10.656 mil. izmed 76.304 mil. prebivalstva. — Italijanski vseučiliščniki v Inomestu so izročili rektorju osorno protestno pismo, v katerem izjavljajo, da ne bodo s protesti prej nehali, dokler se ne pripozna vseučilišču dvojezičnost. — Dunajska odvetniška zbornica je sklicala na dan 6. novembra plenarno sejo, da se posvetuje o zboljšanju odvetniškega položaja. Zahtevala se bo sprememba pravnega in odvetniškega reda ter ustanovitve preskrbovanja odvetniških uradnikov za starost in onemoglost. — Opustitev ruskega poslaništva v Belgradu se baje namerava vsled napetosti med imenovanimi državama. Oba poslaniška tajnika in vojaški atašé so že odpotovali iz Belgrada. — Vstaja v Južni Ameriki. Predsednik Castro je zasedel s 5000 možmi La Victorio. — Poveljnik 13. voja v Zagrebu postane flmt. H. vitez Pitreich. — Pomiloščenje. Srbski kralj Aleksander je pomilostil vse visokošolce, ki so bili izključeni zaradi demonstracij zoper senat. — Na otoku Portorico je prišlo do političnih nemirov. V San Lorenzu so bile tri osebe ubite, 15 pa je ranjenih. — 200 finančnih uradnikov odstavljenih. Ruski finančni minister je pri svojem nadzorovanju v vzhodni Rusiji odstavil nad 200 uradnikov zaradi velikih nerednosti. — Francoski senat je sprejel s 163 glasovi proti 90 izjavo, s katero se odobrava postopanje vlade. — Predsedništvo češke umetniške galerije, namreč grofa Harracha, dr. Bärnreitherja, vseuč. prof. Wieserja in dr. Kramarja je sprejel cesar v avdijenci. Cesar je izrekel željo, da bi na tem polju obe narodnosti složno delovali.

Dopisi.

Iz Idrije. Predstava igrokaza: »Otok in Struga« pokazala je, da zamorejo imeti tudi salonske igre, ki navadno nimajo učinkovitih prizorov, vspeh, če se igrajo dobro. Z glavo se je zmajevalo, ko se je čulo, da vprizori tukajšnje dramatično društvo igro Otok in Struga, ki je salonska in povrh še

Knigge liberalcev ter da je tudi njegova knjiga polna nevarnega liberalnega duha, nepobitno pravico, predlagati papežu, da se vendar že enkrat dene njegova knjiga »Občevanje s človekom« na indeks. Kolika moralna nesreča je s tem odvrnjena od »dobrega katoliškega ljudstva!« Pomislite: Ako bi se razširili nauki pregrešnega Kniggeja, bi se katoliški konzumari ne vsekovali več med dva prsta, temuž bi si kupili liberalne žepne robce. Odkrivali bi se tudi učiteljem in drugim zasluznim možem, pri čemer bi bil zapostavljen duhovniški ugled.

Najhujše pa se je zameril Knigge, ker je poučeval, kaj bi bilo spodobno pri farški mizi. Odpraviti je hotel majolike, katero primejo duhovniki z obema rokama ter pijo, da nihče ne vidi koliko. Namesto teh je pa hotel vpeljati male prozorne kupice! Priporočal je nadalje liberalne predmete, kakor zobobrebneke, glavničke, krtače in ščetke. Priporočal je tudi umivanje, kopanje, snajenje čevljev, trkanje pred vstopom v sobo itd. itd. Kam je hotel zavesti katoliško ljudstvo! Kaj bi bilo postalo iz ožlindranih rok! In vse to je še srečno preprečil »Slovenec«, ko je brcnil Kniggeja z njegovo knjigo vred nazaj v liberalni tabor.

igrokaz. Bilo je do sedaj prepričanje, da pri- jajo našemu občinstvu le burke in lahko umljive narodne igre. Misli se je zategadelj, da je vprizoritev te igre ponesrečen poskus. Predstava pa je vse te predsodke ovrгла. Gledališče bilo je zelo dobro obiskano, lože so bile vse oddane. Občinstvo bilo je s predstavo popolnoma zadovoljno, vse je hvallilo s priznanjem lepo igro. Vse uloge so bile v sigurnih rokah naših marljivih diletan- tov. Da je igra tako lepo vspeła, je v prvi vrsti zasluga predstavljavcev glavnih ulog Konstantina (g. D. L.) Serafine (gca. D. L.) Egona (gd. J. K.) Prvi je bil vsekako g. K. Pogodil je grofa Egona izvrstno, sosebno v 3. dejanju. Boljšega Egona si ni bilo želeli. Gospica D. L. je igrala težko vlogo Serafine dobro, le tu pa tam je bilo želeli več stopnjevanja v izražanju notranjih čustev. Konstantin je ugajal, le oprava ni bila njemu primerna. A tudi igralci manjših ulog so mnogo pripomogli k celotnemu uspehu igre. Pred vsemi gca. A. L., ki je predstavljala blazno baroneso Zoro. Ta uloga je pač najtežja v igri in zahteva obilo igralske zmoglosti. Imenovana gospica je igrala to ulogo dovršeno. Ploskalo se ji je ob odprti sceni in v 3. dejanju izročil lep šopek. V dobrih rokah je bila uloga grofice Ane (gdč. R. V.), oskrbnika Igle (g. A. L.) Lucije (gdč. K. T.), dobri so bili Elira (gdč. N. J.), Bontouse (gd. N. J.) Trd (g. B. J.) in Nebelberg (gd. A. P.) Služabništvo je vrlo dobro rešilo svojo nalogo, sosebno gca. I. T. v ulogi Sofije. Igralo se je točno brez večje nepravilike.

S to igro je končala letošnja igralska sezona. Dramatično društvo je delovalo letos pridno, kakor že dolgo ne. Vprizorilo je narodno igro: »Deseti brat,« igrokaz »Otok in Struga,« in več manjših iger. Vse predstave so imele najlepši uspeh. Splošnja je želja občinstva, da bi se igralo vsaj vsak mesec enkrat. Pričakuje se, da odbor dramatičnega društva ugodni želji v prihodnji sezoni. Stem bo društvo izvrševalo najboljše svojo kulturno nalogo.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.*

(Dalje.)

»Vsa sigurnost mejnarodnega prava temelji na jasnem, ostrem razločevanju med vojno in mirom. Vlada, ki pobira davke po vseh državah, ki razpolaga z armado diplomatov in tisočimi duhovniki, ki si lahko vsak čas dovoli izdatne sovražnosti proti drugim državam, katerega pa vzlic temu po določbah mejnarodnega prava ni mogoče poklicati na odgovornost — tak vladar je pravna nemožnost.« Tako je že pred 20. leti pisal znani nemški zgodovinar Treitschke. Taka pravna nemožnost je danes klerikalni Vatikan in ker ima sam mejnarodni značaj, se mu bo dalo versko formo samo z mednarodnimi sredstvi.

Ko bi se vse evropske države porazumele, bi bilo klerikalizmu hitro konec in papež bi bil načelnik konfesije, ki se ne vlači v blato političnih bojev. Pa na take mejnarodne korake ni upati. Saj je celo mogoče, da pride med Avstrijo in Italijo do vojne poglavitno zaradi tega, ker naš cesar iz ozirnov na papeža neče v Rimu obiskati italijanskega kralja.

Ko bi se mogle države zjediniti na solidarno postopanje, bi kmalu zavladale boljše razmere. Rim bi se sicer branil in provzročal viharje ogorčenosti — a kaj za to! Kolikrat je Rim že kaj takega vprizoril! Preklel je najvažnejše uredbe. Preklela je bila angleška magna charta in preklel sta bila nemški Sachsenspiegel, proklet sta bila avgsburški in vestfalski mir, preklete so bile sedanje avstrijske šolske in druge postave, a kdo se danes še meni za to? Papeške bulle plesnijo po arhivih. Kadar je Rim naletel na trdga in neustrašnega nasprotnika, se je papeški »Non possumus« še vedno premenil v ravno tako papeški »Tolerari potest« in »Temporibus ratione habita«. Še ni trideset let tega, kar je Italija naredila konec papeževi državi — a kje je danes tisto ogorčenje, ki so ga duhovniki netili leta 1870. Na katoliških shodih? Obnovitev papeževе države se sicer zahteva s papirnatiimi resolucijami katoliških shodov, sicer pa se tej zahtevi ves svet na glas smeje. Ko so na zagrebškem katoliškem shodu govorili o obnovitvi papeževе države, je neki hrvaški prelat rekel nekemu slovenskemu duhovniku: To je oslarija.

Kar smo povedali doslej, je imelo samo namen, pojasniti, da je klerikalizem mejnarodna sila in da se mu more samo z mejnarodnimi sredstvi narediti konec.

Zaradi tega pa je potrebno, da vsak narod sam stori, kar je v njegovih močeh, da se klerikalizma otrese, kajti na skupno

postopanje vseh prizadetih držav še dolgo ni računati.

Ako pa ima kateri narod posebnih vzrokov, braniti se klerikalizmu, smo to Slovenci, kajti ni ga naroda, ki bi v začetku 20. stoletja bil tako v oblasti klerikalizma, kakor smo mi. Klerikalizem nas ubija v narodnem, v političnem, v gospodarskem, v kulturnem in v pravem oziru; če se mu posrečijo njegovi poskusi, smo izgubljeni in nam je zagotovljen sramoten pogin.

Kako naj se torej branimo proti klerikalizmu, s kakimi sredstvi naj ga izpodbijamo?

Sredstva so dvojna; nekaj zamoremo storiti sami, glavno pa se da storiti samo potom zakonodajstva, potom državnega zbora. Seveda še ni gotovo, da bi zadobili dotični sklepi tudi sankcijo, saj se je za časa Wekerla in Szilagya na Ogrskem pokazalo, da je le z izrednimi sredstvi na cerkveno političnem polju doseči kak uspeh. Cesar bi prav gotovo ne bil sankcioniral sedaj sklenjenih cerkvenopolitičnih zakonov, ko bi ne bila pretlila revolucija. Strogovladni »Pester Lloyd« je tedaj začel streljati naravnost na dinastijo in naposled priobčil tako strupen napad na najvojvodo Otona, da je obstrmela vsa Evropa. Osem dni po tem napadu so bili cerkvenopolitični zakoni sankcionirani in so med peštanskimi dijakji že razdeljeni revolverji romali k stari- narjem.

V našem državnem zboru so bili v sedemdesetih letih sklenjeni različni cerkvenopolitični zakoni, a ostali so na papirju. Cesar jih je sicer sankcioniral, ali izvršili se niso in se morda nikdar ne bodo.

Nekaj bi se pa dalo morda tudi v današnjih razmerah in vzlic vsem klerikalnim nagnjenjem na dvoru vendarle zakonodajnim putem doseči. V mislih imamo, kar se navadno imenuje »kan- zelparagraf«, namreč zakon proti zlorabi vere in cerkve v politične namene. Takemu zakonu bi tudi naš, sicer jako pobožni cesar pritrdil, saj je znano, da je odločen nasprotnik hujšajočih duhovnikov. Ko je bil škof Anton Bonaventura Jeglič v avdijenci, je cesar škofa strogo pokaral in oštel, češ, da so kranjski duhovniki »Hetzkapläne«. Škof je šel in pri neki dolenski pojedini zbranim duhovnikom povedal, kaj se mu je zgodilo pri cesarju, potem pa dvignil svojo čašo in zaklical zbranim duhovnikom: »Mi pa ostanemo, kakor smo b'li«.

O tem, da se pri nas vera, leca, spovednica in Najsvetejše na vprav bogokleten način zlorablja, smo doživeli toliko slučajev in sicer tako škandaloznih, da o tem pač ni treba še razpravljati, kar se v tem oziru uganja, je škandal, da si hujšega ni misliti. Po drugod ni dosti bolje. Na Moravskem in na Nižjeavstrijskem se je pri letošnjih volitvah v deželni zbor ravnotako delalo, kakor pri naših, povsod se čujejo kliči po odpomoči.

Prvi korak k zboljšanju javnih razmer v naši državi je, da se onemogoči zloraba vere in cerkve za umazane klerikalne namene in zato kličemo: Ven s kancelarparagrafom! (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. oktobra.

— **Osebnosti.** Konceptni praktikant pri finančnem ravnateljstvu v Trstu, g. Janko Macák je imenovan koncipistom. — Nadporočnik v generalnem štabu g. Martin Majcen je iz Krakova premeščen v Gradec.

— **Velik shod v Kostanjevici.** »Slovensko društvo« priredi dne 9. t. m. veliki shod v Kostanjevici. Mej drugimi bo govoril na shodu dr. Tavčar. Ker naši stranki ni treba prirejati tihotapskih shodov, kakor morajo delati klerikalci, naznanjamo tak shod že danes. Da bodo naši somišljeniki pripravljeni o tem ni dvomiti; povabljeni so pa tudi klerikalci.

— **Koroščeva kandidatura.** Iz ljutomerskega okraja se nam piše: Koroščeva kandidatura je obudila v vseh narodnih krogih največje ogorčenje. Razen nekaterih duhovnikov in njihovih kimonovcev ni sploh nihče zadovoljen s to kandidaturom. Korošec pravi v »Südstr. Pr.« in v »Slov. Gosp.«, da se mu je kandidatura ponudila in on jo je sprejel. To je »švindla«! Korošču sploh nihče ni ponudil kandidature; Korošec se je sam usilil za kandidata in proglasil svojo kandidatu- ro, ne da bi se bil zmenil za narodni volilni odbor. Čemu pa imamo štajerski Slovenci svoje narodno

Dalje v prilogi.

vodstvo, če sme tako obskuren človek, kakor je ta Korošec narodno vodstvo in volilni odbor prezirati? Od nas, ki smo nekoliko naprednejšega mišljenja, se vedno zahteva, da se moramo pokoravati narodni disciplini in če smo s tako stvarjo nezadovoljni in damo duška svojemu mnenju, se nas kar oblaja — Korošec pa sme v prizoriti pravi pronunciamiento in narodno vodstvo in narodni volilni odbor molči. Taka je ta naša »sloga«, za katero so se ogrevali tudi sicer svobodomiselní možje v Sloveniji: duhovnik sme vse, mi drugi pa naj bomo za to dobri, da smemo tlako delati. Pozivljamo narodno vodstvo in narodni volilni odbor, da nastopi proti Koroščevi kandidaturi. Če se to ne zgodi, izvajali bomo konsekvence in odrekli narodnemu vodstvu in volilnemu odboru vsako pravico, odločevati v javnih zadevah. Če se Koroščev pronunciamiento posreči, se bodo duhovniki, s katerimi smo doslej razmeroma dobro izhajali, se bridko kesali. Kar je v naših močeh, storili bomo vse, da Korošec ne bo izvoljen. Ker g. Kočevar ne sprejme kandidature, bomo glasovali in delali za dr. Rosino. Gospod Kočevar priporoča s posebno okrožnico dr. Rosino v izvolitev in mi se bomo ravnali po priporočilu veleuglednega rodoljubnega g. Kočevarja. Prosimo gosp. Kočevarja, naj nam gre s svojo veljavo na roke in podpira naše prizadevanje strmoljaviti tistega Korošca, ki hoče s svojo kandidaturo zanesti med nas strankarski boj.

— **Volilni manevri.** Iz Maribora se nam piše: »Slovenec« je prinesel brzojav iz Maribora, kateri se glasi: »**Ravnokar izšla**« »Südst. Presse« pri naša izjava g. Antona Korošca, da prevzame kandidaturu za ljubotomersko-radgonski okraj.« Kakor je znano izhaja »Südst. Presse« ob 7. uri zvečer, »Slovenec« pa, ako se ne motimo ob pol 6. uri zvečer. Kako je mogel torej »Slovenec« ob pol 6. uri zvečer že prinesiti dotično izjavo, ko je »Südst. Presse« še le ob 7. uri izšla?! Čisto lahko! Korošec je dotični brzojav poslal sam že ob 3. uri popoldne na »Slovenca«, kakor so sploh vse novice v »Slovenca« o Koroščevi kandidaturi od njega samega pisane. Prav po klerikalno!

— **Volitve na Štajerskem.** S Štajerskega se nam piše: Menda ga ni človeka na Štajerskem, kateremu bi se po deželnozborskem mandatu tako sline cedile, kakor eksprefektu Korošču. Ta človek premišluje in tuhta noč in dan, kako bi se splazil v deželno zbornico. Najpopred je poskusil svojo srečo v Gornji sav. dolini. Tamkaj je imel shod, na katerem je prav po receptu dr. Šusteršiča neusmiljeno udrihal po šoli in učiteljstvu. Šola je največje zlo in ona edina je kriva vseh križev in težav, ki tarejo kmeta; narodni učitelji pa so sami brezvezi in lenuhi prve vrste, ki prav zastoj žró kmečke groše. Od takih besed zavzeti so res nekateri navzoči rovtarji, ki še drugega ne, znajo kakor »kljuka pet, križ deset«, začeli vpiti: »Proč s šolo, proč z učiteljstvom!« Vsi zavednejši ljudje pa so bili vsled takega nečuvnega hujskanja skrajno ogorčeni in župnik sam je to početje ostro obsodil ter je dvakrat iz prižnice ljudi svaril in rotil, da se naj nikar ne ravnajo po besedah tega ljudskega zapeljivca, sicer jih bode zadela povsem opravičena kazen. Pa tudi Korošec sam je čutil, da je s svojim govorom slabo naletel, ter jo je torej tudi kar hipoma popihal. Ko so se razpisale deželnozborske volitve in se je pričelo volilno gibanje je Korošec vključ temu porazu sigurno pričakoval, da se postavi že kjerkoli kandidatom za deželni zbor. Pa glejte si čuka! Pri nobenem volilnem shodu se nanj niti mislilo ni, kaj še le, da bi bil kdo njegovo kandidaturu resno predlagal. To pa Korošca ni le osupnilo temveč, tudi hudo razkačilo. Zrepenčil se je, kakor kak razdražen puran. ter je v »Slovenca« obrskal in oključal slov. odvjetnike, češ, da so sami potuhnjeni liberalci, živi antekristi, ki berejo »Narod« in da so se že davno z dušo in telesom zapisali samemu Luciferju. Cesar torej Korošec ni mogel doseči poštenim in odkritim potom, to hoče sedaj doseči z zvijačo in tihotapstvom. V

»Slovenca« prijavlja dopise, seveda v imenu volilcev, v katerih ta ošabnež povzdiguje sam sebe, hvali velike svoje zmožnosti in velikanske zasluge za narod, druge poštene rodoljube pa, ki potrebuje ljudstva skoraj bolj poznajo, kakor ta brbljavi Korošec, pa ponižuje, češ da nimajo dovolj potrebnih zmožnosti za ta posel. Proti tem možem torej, ki seveda svojih zmožnosti in zaslug ne obešajo na veliki zvon, kakor to dela od lastne hvale naduti Korošec, ruje in ščuje se na tihem, ter se agitira za eksprefekta Korošca. Prepričani pa smo, da zavedni volici ljubotomerskega ormoškega in gornjeradgonskega okraja ne bodo dali svojih glasov človeku, katerega nikjer ne marajo, dasi se povsod prav po židovsko usiljuje. Tudi škof sam mu ne more biti posebno naklonjen, sicer bi ga ne bil odslovil iz dijaškega semenišča v Mariboru. Priča pa to ostudno in hinavsko početje prav očitno, koliko je temu človeku mar narodna disciplina in kako vso njegovo delovanje ni nič drugega, kakor najgusnejše in najpoddlejše koristolovstvo.

— **Deželnozborske volitve na Koroškem.** Za slovenske kmetске okraje so postavljeni kot kandidati: Fran Grafenauer, posestnik in orglarski mojster na Brdu, za okraj Pliberk-Železna kaplja: Valentin Podgorc, vikarij v Marjanišču v Celovcu, za okraj Velikovec-Dobrlavas; Janez Ure, župan in posestnik v Šmartnu pri Celovcu, za okraj Celovec-Borovlje; Fran Eller, nadučitelj pri D. Mariji na Zili, za okraj Rožek-Beljak-Paternijon; Ivan Ehrlich, posestnik in poštár v Žabnicah, za okraj Trbiž-Podkloster. Za splošni volilni razred je kandidat v okraju Celovec-Velikovec tudi Janez Ure. Vikarij Podgorc objavlja v »Miru« članek, v katerem besedi, da se mu je usilila kandidatura in da jo je sprejel, ker bi bil sicer ta še najbolj zanesljivi slovenski mandat izgubljen! Kaj tako daleč smo že na Koroškem? Kaj je to uspeh duhovniškega vodstva? Sicer pa je značilno, da govori Podgorc v svojem programatičnem članku o vseh mogočih rečeh, samo ne o svojem slovensko-narodnem programu ne pove ničesar. Kako tudi, saj je ta isti Podgorc pred nekaj leti proglasil, da Slovenci na Koroškem nimajo več pravice do narodnega življenja in da je brezmiselno, se poganjati za narodne zadeve. »Politično društvo« za Slovence na Koroškem je sicer tedaj javno zavrnilo Podgorca, a vzlic temu je ta Podgorc danes kandidat za deželni zbor. Njegov članek v »Miru« svedoči, da stoji mož v narodnem oziru tudi danes na istem stališču, kakor tedaj v omenjeni izjavi, da se mu zdi tudi danes boj za slovenske narodne pravice brez smiseln.

— **V Jesenicah na Gorenjskem** je nedavno temu 18 oseb prestopilo k evangelijski cerkvi. Klerikalce je ta dogodek silno prestrašil. Na Jesenicah so začeli ljudi silovito hujskati, češ, da je ta prestop plod socialne demokracije (!!) in vspeh nemške nacionalne agitacije ter da so dotičniki odstopili tudi od cesarja. To hujskanje je ljudi tako fanatiziralo, da je zidar v savski tovarni, Ažman javno sežgal slovenski prevod svetega pisma. Resnica pa je, da omenjenega prestopa k evangelijski cerkvi niso krivi ne nemškonacionalci ne demokratje, nego da je vspeh duhovniškega terorizma, vspeh duhovniške nasilnosti. Ljudje so prestopili k evangelijski cerkvi, ker sta jih škof Bonaventura in razupiti jeseniški župnik siloma pregnala iz katoliške cerkve. Zgodilo se je to takole: Čevljarski mojster g. Trojar na Jesenicah je imel fanta za birmo. Naprosil je za botra gostilničarja na Savi g. Martina Befschepla in to naznanil župniku Sinkovcu. Župnik pa je rekel da tega botra ne pripusti in da fant ne sme k birmi, če g. Trojar ne dobi družega botra. G. Trojar se je obrnil opetovano do kaplana Škrjanca in župnika Sinkovca, na dan pred birmo šel tudi k škofu, ki je bil že na Jesenicah. G. Trojar je škofu vse razložil in prosil, naj pripusti izbranega botra. To je vendar stvar vsakega posameznika, koga hoče imeti za botra. A škof, kateremu bi v Ljubljani že posvetili, ko bi poskušal

botre odklanjati, se ni dal preprostiti. Škof se je postavil nastališču, da kdor ne hodi k spovedi ali je socialist, sploh ne more biti birmški boter. Poklical je potem župnika Sinkovca v sobo in mu dejal, da sta gg. Trojar in Befschepl »na špiči socialistov« in da ne dovoli, da bi bil socialni demokrat boter. Da pa socialni demokratje glasujejo pri volitvah za kakega popa, to jim škof že dovoli. Sinkovec je pripomnil, da se je že on ponudil gospodu Trojarju za botra in je svojo ponudbo ponovil, a gospod Trojar jo je odklonil. Škof pa ni odnehal, češ, kdor bere napredne časopise, že tako pravzaprav več ne spada h katoliški cerkvi in ni več pravi kristijan. Gosp. Trojar je na to naredil konec vsemu pogovoru z izjavo: Če nas več ne priznavate kot kristijane, smo primorani poiskati drugo vero. In tako se je tudi zgodilo. Sad škofove nestrpnosti je, da je 18 oseb prestopilo k evangelijski cerkvi. S posebno vneto so se odločile ženske, katerim je brezmejno podlo divjanje jeseniških farjev že davno presedalo. Zdaj tulijo jeseniški božji namestniki kakor volkovi. Ker bero ljudje sv. pismo, vprijejo popje: »Kdor te bukve bere, bo frnaman — to so antikristove bukve.« Kaplanje divjajo tudi v šoli. V ponedeljek zahtevajo, da morajo otroci vedeti vsebino nedeljske propovedi. Otroke, ki tega ne znajo, kaznujejo ne samo s tem, da morajo v kotu stati, ampak tudi s tem, da jih pretepaajo porokah. Vrh tega ščujejo otroke, češ, tisti, ki odstopijo od vere, so pijanci in grdo žive. Smisel vseh teh hujskarij je, da otroci ne smeje ubogati svojih staršev, četini so klerikalni. Vprašamo slavno vlado: Koliko časa misli še gledati to počenjanje in koliko časa bo še škof Jeglič uganjal svoje nerodnosti?

— **Ponesrečena klerikalna hudobija.** Župan v Podkraju na Vipavskem, g. Trkman, je klerikalcem zelo na potu. Radi bi ga ugonobili in ker mu drugače ne morejo do živga, jim je dobro tudi najpoddlejše sredstvo. Pred kratkim so obdoličili g. Trkmana, da je pri občinski volitvi poskusil kupiti glas Andreja Pipana iz Planine. Razprava je pokazala, da je prejkone znani župnik Mezeg to stvar razpihal. Pri razpravi, ki se je vršila dne 29. t. m. v Ljubljani, je Andrej Pipan igral jako klavirno vlogo. Mož je sicer prisegel, a pri zaslišanju je zašel v taka nasprotja, da se je videlo, da je hotel pod prisego lagati. Pipan je očitno jako zabiti človek, zato je tudi farški. Na najkrajše vprašanje ni vedel odgovora. Ko je bil vprašan, koliko stane pot k volitvi v Podkraj, je začel računati stroške za pot v — Gorico. Pipan je najprej pod prisego izpovedal, da je šel peš k volitvi v Podkraj, pozneje pa se je izkazalo, da mu je slaboglasni Sajovic poslal kočijo in da se je Pipan s kočijo pripeljal k volitvi. Zasliševanje druge priče je tudi dokazalo, da je veliki katoličan Pipan pod prisego lagal. Sodišče je občešpoštovanega vrliga župana g. Trkmana oprostilo. Čestitamo Planincem, da imajo tako »uzornega« moža, kakor je ta Pipan. Naznanjamo ta izid obravnave, ker vemo, da se zanj zanima župnik Mezeg, a ga drugim potom ne bo izvedel tako hitro, ker — ga ni več v Podkraju. One dni se je namreč vipavski dekan pripeljal v Podkraj, z njim se je pripeljal še neki drugi duhovnik. Dekan je župnika Mezga kar na kratko odstavil in mu naznanil, da mora iti v Špitalič pri Kamniku. Tisti duhovnik, ki se je pripeljal z dekanom, pa je prevzel župnijo. Podkrajci so imeli nekaj dni kar dva fajmoštrja in že so se bali, da bodo morali oba plačevati, a ta strah je bil nepotreben. Fajmošter Mezeg se je udal in je šel v Špitalič. Če bo tam kaki ženski trn ruval iz pete, se dotični pač ne bo treba do nazega sleči, kakor se je zgodilo v Podkraju. Mezeg ima zdaj svoje skušnje in ve, da take produkcije včasih le rode neprijetne posledice.

— **Klerikalno gospodarstvo.** Stavbo škofovih zavodov je prevzel gosp. Trummler, ki se ima samo protekciji zahvaliti, da je dobil spričevalo stavbenika, kajti pri dotični skušnji je le pokazal svojo veliko nevednost. Gosp.

Trummler je sicer nemški nacionalce, a — denarja nima nič. Treba je torej bilo, da mu škof naprej šteje tisočake, s katerimi bi plačal delavce. A škof tega ne more, ker tudi že nima več denarja. V tej stiski je hotel gosp. Trummler pri »Ljudski posojilnici« 5000 na posodo in dobil je dobro stoječega obrtnika, da je zanj jamčil. »Ljudski posojilnici« pa se ta dobro stoječi obrtnik ni zdel dosti varen in zato ni dala g. Trummlerju zahtevanega kredita. Zato pa je priskočil Trummlerju na pomoč — »Presvetli« sam in je za Trummlerja porok za — 20.000! To so poroki! Premožni obrtnik ni bil dosti varen, škof, ki se je lotil velike zgradbe brez denarja, ki ni v stanu svojemu stavbeniku plačati vsak teden, kar potrebuje, škof pa je dober porok, dasi vsakdo ve, v kakih obupnih denarnih razmerah da je. Prihodnjič vzame lahko »Presvetli« posojilo, g. Trummler pa bo girant. Tako ne prideta v zadrego — »Ljudska posojilnica« bo pa že kako utrpela ta denar.

— **„Pfarramt Igg zu Brunn-dorf“.** Kdor klerikalce sliši, bi mu lahko prišlo na misel, da so to najvnetejši narodnjaki, in da slovenski jezik nima navdušenjših čuvarjev svojih pravic, kakor so naši fajmoštri in kaplanje. V resnici pa je tako, da uradujejo župni uradi večinoma nemški in da so župni uradni pečati večinoma nemški ali latinski. Celo na tiskovinah vidimo dostikrat, kako zaničujejo klerikalci slovenski jezik. Tako smo dobili v roke kuverto z napisom »Pfarramt Igg zu Brunn-dorf«. Na Igu, kjer ni ne jednega Nemca, ima župni urad kuverte s samonemškim napisom. Pa nikar misliti, da imajo tam kakega predpotopnega famoštra, kakor je bil na pr. tisti hrvaški župnik, ki je še l. 1868. molil za cesarja Ferdinanda, ker ni vedel, da je tedaj že 20 let vladal Franc Jožef. Ne! Mladega župnika imajo, znanega bojevnika za vero, čistost in nrvnost in ta škofov ljubljene je upeljal kuverte s samonemškim napisom!

— **Dr. Ev. Krek in Daszynski.** Dr. Krek je v umrlem »Glasniku« pisal o Daszynskem voditelju poljskih socialnih demokratov, da je puhloglavce in spriden študent. Dr. Krek je bil tudi nekaj časa drž. poslanec. Kot tak ni pokazal, kar zna. Spadal je mej tiste poslance, o katerih se nikdar nič ne čuje. Občinstvo tam pač ni obstajalo iz kmetov ali katoliških rokodeljskih pomočnikov, ki se zbirajo pod zastavo sv. Jožefa. Daszynski je mej tem časom postal v drž. zboru jeden najboljših govornikov. O njem piše dunajska »Zeit.« »Ausserdem gelangt heute als erster Redner der polnische Socialdemokrat Daszynski zum Wort, ein Redner, dessen grösste Erfolge aus der blutigen Schärfe des Angriffes, dem bitterem Sarcasmus und der grossen dialektischen Gewandtheit entspringen und dessen Reden man immer, auch auf Seite der Abgeordneten mit Interesse und Spannung entgegenseht.« — Dr. Krek, kaj pravite vi k tej oceni jako uglednega časopisa?

— **Farovž-institut za ponesumnjenje ljudi v 20. stoletju, ali 38 tisoč Šusteršičevih volilcev.** Naše priprosto, ali kakor »Slovenec« vedno pisari, »verno katoliško ljudstvo«, je reva vseh rev. Udano je vsem slabostim. Farovža in njegovih prebivalcev se boji kakor peklenšček križa. Iz strahu pristopa k različnim bratovščinam, se vpisuje v konsume, od katerih sicer ve, da mu ne donesejo nikakega duševnega ali gmotnega dobička, a mora se udati, kajti pritisk farovski je tolik, da se mu ni moč ubraniti. Farovski vpliv tudi izprija ljudi. Koliko je kmetov, ki imajo v eni roki rožni venec, z drugo pa predstavljajo menike! Križ bi moral deliti vsako mejo, pa — tudi bi ga križ spodkopal. Ogledimo si n. pr. po Brešarjevem izreku najboljšo, najpobožnejšo vas: Goričovo vas. Ko je trdil Brešar pred škofom Bonaventuro, da je to vas možakov, so možje družih vasi radi tega zabavljali, češ, naj gre pa samo v Goričovo po biro. A kakšne nenravnosti so se počenjale ravno v tej najpobožnejši vasi, ko je 60 let star katoliški mož celih 25—30 let uganjal najostudnejše orgije ter zlorabljal različne dečke, baje Marijine otroke, da še celo vodnika (pred petimi leti). Mi tega ne pišemo z namenom škoditi komu ali ga onečastiti, ampak le radi tega, da

se razvidi, kako ljudstvo moralno pada v zlic vsej pobožnosti in vsem božjim potom. Človeku, kateri ima le količkaj srca za ubožega trpina, se milo stori, posebno pa če še premisli, da vsega tega niso ljudje sami krivi, ampak okoliščine, v katerih tiče. Premalo naobrazbe je. Vpliv se na umeten in brezvesten način spodbija, in to od iste strani, katera bi morala to najbolj gojiti. Pa kaj se hoče! Bolj ko je kdo neumen, prej in laglje pride v nebesa — saj za nebesa ni potreba znati ne brati niti pisati! Naše »ljudstvo« še vedno veruje v vraže in coprnije. To pa naša častita duhovščina, ki ima privilegij za po-neumnjenje, prav pridno neguje. Eklatanten dokaz vsemu temu je dogodek, kateri se je primeril v vasi Lipovcu, občina Doljenjavo pri Ribnici. Mica Oražem iz Lipovca se je pritoževala, da njeno živino večkrat ujeda ter da se z verig sname. Poslala je neko zaupno osebo h kočevski konjedirki in ta ji je neki rekla, da to uganja najbližji sosed, da sosed copra. Mica Oražem se je zdaj pričela s svojim sosedom Francem Pustom pričeti in nasledki pričkanja so bili, da je Fr. Pust Mico Oražem tožil. In vršila se je obravnavna, katera je pokazala marsikaj zanimivega, posebno je pa to, kako imenitno ulogo sta igrala dva katoliška duhovna in to starobniški gospod dekan Dolinar ter njegov adlatus kaplan Koblar. Že pred leti blagoslovil je Jerše hlev Mice Oražem, da bi odgnal coprnije Franca Pusta. Tistikrat Pust ni vedel za kaj se je. Ker je pa živino Mice Oražem zopet ujedalo ter je poginil en vol in se je bolna živina z verig trgala, očitala je sosedu Pustu, da je živini »naredila«, da jo je zacopral. Šla je potem v ribniški farovž k dekanu ter mu povedala, kaj se v njenem hlevu godi ter ga prosila, naj bi ga prišel blagosloviti. Dekan, namesto da bi bil babnico poučil, šel je v Lipovec ter še kaplana Koblarja seboj vzel, češ, kaplana Jeršeta »žegen« je bil »prešvoh«, dva bova vendar »coprnika« Pusta ugnala ter mu moč coprnati odvzela. Dekan naj bi jo bil vendar poprej vprašal, kako in kdo krmi živino Mice Oražem, in prepričal bi se bil, da je ona sama tista coproica, katera dela, da živino ujeda. Njeni otroci krmijo živino z mirnovim perjem, katero je že teden na kupu in se pari. Toraj, dragi gospod dekan, le lenoba in nevednost ste krivi nesreč in teh tudi vsi vaši žegni ne odpravijo ali preprečijo. Pri obravnavi bila je Mica Oražem obojena na tri tedne zapora ter je kazen sprejela z veseljem obrazom, rekši: bo pa večje zaslužjenje — da je le »žegen« v hlevu ostal. No, kaj takega nismo pričakovali od gosp. dekana. Vidi se, da tudi on ni boljši od družih popov. In taki ljudje so razžaljeni, da se jih zaničuje.

— **Eksotična cvetka.** Kdo bi mislil, da je bilo včasih na zapuščenem Golovcu videti kako eksotično cvetko! In vendar je temu tako. Verodostojne priče so nam zatrdele, da so — še ne posebno dolgo tega — na Golovcu večkrat videle hijacinto. Včasih je to redko cvetko obdajal dim grofovskih cigaret, včasih pa jo je bilo videti prav tik nemškega vohrovta, ki je sicer tudi na Golovcu nepoznata rastlina. Teh botaničnih posebnosti pa ni danes več videti; menda so hijacinto presadili. Škoda!

— **Imenovanje.** Pri računskem oddelku c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko so imenovani: g. c. kr. računski oficijal Ivan Jerman računskim revidentom v IX., g. c. kr. računski asistent Josip Juh računskim oficijalom v X. in g. c. kr. računski praktikant Karol Gruber računskim asistentom v XI. činovnem razredu.

— **Pevsko društvo »Slavec«** pelo bode v nedeljo ob 4. uri popoldne ob velikem križu na starem pokopališču, tri zборе žalostinke, v spomin svojim umrlim članom.

— **Pesniku Ketteju** postavi se lep nagrobni kamen danes popoldne. Srčna hvala vsem darovalcem, saj so pripomogli, da ne bo zanaprej Kettejeva gomila med pozabljenimi grobovi.

— **Prepeljali** so včeraj popoldne umrlo gospico Ido Ravnihar, hčerko dež. knjigovodje g. Frana Ravniharja v Bleda v Ljubljano k sv. Krištofu, kjer je bila položena v lastno rakev.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri, v soboto popoldne je žaloigra »Mlinar in njegova hči«, zvečer pa namesto »Prodane neveste«, ki mora odpasti vsled nepričakovanih razmer, tretjič, bajka »Pepelka«. Našo stalno gledališko občinstvo bode pa gotovo smatralo opravičenim odborovo postopanje spričo nastalih razmer, ki se prihodnji teden vsekakor za opero rešijo ugodno. V nedeljo zvečer se ponavlja »Mlinar in njegova hči«.

— **Tenorist Vlček iz Plzni in slovensko gledališče.** Sinočni »Slovenec« je prinesel iz Plzni brzojavko, da je bil ondodnji junaški tenorist, gosp. Fr. Vlček aretovan, ker je prelomil pogodbo, sklenjeno z društvom plzenskega gledališča in sklenil novo pogodbo s slovenskim gledališčem. Odbor »Dramatičnega društva« nam je poslal v tej zadevi sledeče pojasnilo: Ker odbor »Dramatičnega društva« tenorskega vprašanja ne smatra rešenim, obrnil se je do vseh gledaliških agentur z vprašanjem, ali je dober tenorist na razpolago. Agent Alf. Skroup iz Prage je poslal odboru Vlčkovo sliko in njegovo lastnoročno pismo, da z razmerami v Plzni ni zadovoljen ter da je na razpolago. Odbor se je nato z g. Vlčkom brzojavno dogovoril glede engagementa, ker je bil g. Vlček izjavil, da je svoboden in brez obveznostij. V torek pa je dobil odbor iz Plzni brzojavko, da je gospod Vlček radi kršenja pogodbe aretovan. Odbor je to takoj naznanil agentu Skroupu s prošnjo, naj poda v tej aferi pojasnilo. Sinoči pa je brzojavil g. Vlček, da je vsled posredovanja njegovega odvetnika sodišče sprejelo njegovo pravno stališče ter ga kot upravičenega izpustilo iz zapora. G. Vlček pride v kratkem v Ljubljano ter nastopi kot junaški tenor na našem odru že prihodnji teden. »Dramat. društvo« je torej postopalo popolno pravilno.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je danes vročil g. Iv. Jebačin, trgovec in tovarnar v Ljubljani, zopet 200 kron kot izkupilo od kave. Do sedaj je že naklonil povodom kupčije z družbino kavo 3600 kron. Lep dohodek se je pridobil tem potam, a bi bil lahko še večji, da bi rabili Slovenci le to izborna domače blago. Torej Slovenci! Svoji k svojim! v prid slovenskega šolstva.

— **Veliki orfej v vseh prostorih »Narodnega doma«.** Za to obširno veselico vlada že sedaj jako živahno zanimanje, ter opozarjamo tudi zunanje rodoljube na to izredno zabavno priliko. Dosedaj so se vršile veselice le v posameznih delih »Narodnega doma«, a pevsko društvo »Slavec« je zasnovalo predstojajočo veselico na tako obširni podlagi, da se bode raztezal spored na vse spodnje in zgornje prostore in že to zasluži vsestransko pozornost. Poleg sodelujočih godeb, pevskega zbora in drugih sodelujočih iz prijaznosti gospa Danilova ter gg. režiser A. Verovšek, Fr. Lier, A. Nučič in Fr. Perdan, kateri nastopijo v R. Murnikovi izviri burki »Bucek v strahu«. Nekaj povsem novega na sporedu je »Damsko tekmo vanje za dobitke«, katerega se bode mogoče vsaki dami udeležiti, dobitki pa so dragoceni predmeti in se po končanem tekmo vanju damam slovesno izročijo. Nadalje bode s »Črno-vojniško bitko« skrbjeno za najživahnejše razvedrilo, ker se bode vršila v vseh prostorih. Odborov namen je, privabiti na to veselico tudi one kroge, kateri dosedaj niso zahajali v »Narodni dom«. Tu bode našel vsakdo poljubno mu družbo in najraznovrstnejšo zabavo, vsled tega v nedeljo dne 9. novembra v »Veliki orfeji«!

— **Občinske volitve v Idriji** bodo dne 8. in 9. novembra t. l. Kakor znano, je sedanji mestni zastop v rokah narodno-napredne stranke.

— **Bistričanje — pozor!** Piše se nam: Trvdka Trumler & Lachnik, ki gradi škofove zavode v Št. Vidu nad Ljubljano, popravlja, kakor slišimo, trinastropno, nekdanj kaplana Rudolfa podrtino v Trnovem. Popravljanje bo baje stalo 60.000 K. Kaj klerikalci s tem nameravajo, je pokazal pogovor z neko zaupanja vredno osebo. Dotični gospod je kar odkrito povedal: »Noch ein par Jahre und die Dornegger bekommen die Wasserleitung,

dann aber können die Aemter — die schönsten Amtlocalitäten in Dornegger haben!« Kje? V novo popravljeni klerikalni hiši! Bistričane opozarjamo še jedenkrat, naj ne puste stvari v miru. Saj se ravno ta zadeva že leta in leta brez vspeha vleče in postane lahko usodepolna za napredno Bistrico.

— **Zopet uspeh »Štajerčevih« inseratov.** Iz Ptuja se nam piše: Znano je, da udriha »Štajerca« s posebnim veseljem po naših slovenskih advokatih, dočim se nemških niti ne dotakne. Nasprotno še je celo ob prihodu dr. Edvina Ambrositscha v Ptuj inseriral otvoritev njegove pisarne v svojem listu, misleč, da bode slovenski kmetje kar trumoma leteli k temu nemškemu advokatu. A »Štajerčevi« inserati imeli so naravno nasproten uspeh! Zavedni slovenski kmetje izogibali so se pisarne »Štajerčevega« pristaša in posledica je, da jo bode dr. Ambrositsch v kratkem iz Ptuja popihal ter se preselil — v Ljubljano. Radovedni smo, ako bode »Štajerca« inseriral tudi njegov odhod.

— **Razveljavljen odlok.** Koroški deželni šolski svet je v svoji seji dne 20. septembra 1901 sklenil, da se petrazredna slovenska ljudska šola v Št. Jakobu v Rožni dolini na Koroškem razdeli v dvojezično, to je, nemško in slovensko. Proti temu odloku z dne 7. novembra 1901 št. 2545 se je šentjakobski krajni šolski svet pritožil na učno ministrstvo, ki je nedavno razveljavilo ukaz deželnega šolskega sveta ter odredilo, da ostane vse pri starem!

— **Ponarejeno vino in vinski mošt.** Kmetijsko kemično preskuševališče v Ljubljani nam poroča, da se zadnji čas uvaža mnogo vina in mošta iz Ogrskega, Hrvatskega in Primorskega na Kranjsko. Večina tega vina je ponarejena, in vinskemu moštu je pridejana razun tega — in to radi konzervacije — deloma precejšnja množina salicilne kisline, ali je pa mošt tako močno žvepljan, da je v njem precej proste žveplene sokieline, na kar opozarjamo p. n. ob činstvo.

— **Panorama.** Jako zanimivo in poučno potovanje moremo nastopiti prihodnji teden po južnem Francoskem. Krasne francoske luke Marseille, Bordeaux, več obraznih pogledov grada Fontainebleau, kjer je Napoleon I. ječil papeža Pija VII, spalnica, ki je v nji spal papež pri svojem prisiljenem p setu grada, hkratu pa zopet razne lepe cerkve, samostani, palače, mostovi, prizori iz pristanišč — vse to si lahko in udobno ogledamo za neznatno svotico 20 vin. v pol uri na Pogačarjevem trgu. Ne zamudite posetiti panorame, ki je vse pohvale vreden umetniški zavod.

— **Tatvine na pokopališču.** Delavec Anton Jagodic v Spodnji Šiški št. 37, je zasabil včeraj na pokopališču vrtnarskega pomočnika F. R., ko je kradel kamenje z grobov in ga deal na grobove, katere je on popravljaj. — Mariji Klinc, poslovodjevi ženi na Poljanski cesti št. 73, je neznan tat ukradel včeraj popoldne, ko je popravljal na pokopališču grob, otročjo čepico, katero je bila obesila na križ poleg groba.

— **Konj utonil.** Danes dopoldne je v Ljubljani ob Trnovskem pristanu utonil konj posestnika Ivana Kimovca v Trnovskih ulicah št. 9. Ko je gospodar konja pognal, da bi speljal navkreber voz s krajevniki, se je konj spel pokoncu in skočil proti Ljubljani. Voz ga je porinil v vodo, kjer se je voz prevrnil in konj je padel in utonil. Krajniki so splavali po Ljubljani.

— **Silovita berača.** Včeraj popoldne sta na Viču dva berača pretepla 15letnega Vincenca Polaja z Viča in ga tako poškodovala, da so ga pripeljali v bolnico. Berača sta bila aretovana in odpeljana v zapor k deželnemu sodišču.

— **Navihan postopač.** Včeraj popoldne prijeli so na južnem kolodvoru postopača Martina Žužo iz Žalca pri Celju. Pripeljal se je bil ravno z vlakom iz Medvoda brez listka in je hotel zbežati iz kolodvora. Nosil je konduktersko obleko in kapo, da bi železniški uslužbenci mislili, da je on tudi železničar in da se ga pusti, da se »schwarz« pelje. In res se je to Žuži že večkrat posrečilo, da se je v železničarski obleki večkrat zastoj peljal. Včeraj pa mu je to spodletelo.

— **Pretep.** Dne 28. t. m. so se v gostilni v Lazah sprli in stepli fantje in je bil fant Anton Bedenik, 25 let star iz Zaloga št. 9, udarjen s steklenico in s kolom po glavi in težko ranjen. Včeraj so ga pripeljali v bolnico.

— **Nepreviden kolesar.** Včeraj popoldne je na križpotu Reslove in Sv. Petra ceste stavbni tehnik F. A. podrl s kolesom na tla neko šolsko učenico in jo povozil. Deklica je bila na rokah lahko poškodovana.

— **Prst zmečkalo** je včeraj ključarskemu vajencu Ivanu Longofu v Weiblnovi delavnici v Slomškovih ulicah.

— **Društvena godba** priredi v nedeljo 2. novembra zajutrkovalni koncert v restavraciji g. Iv. Kende od 1/10.—12. ure dopoldne. (Vstopnina 40 vin.) — Zvečer ob 1/8. uri pa koncert v restavraciji g. Vospornika. (Vstopnina 40 vin.)

* **Najnovejšo novice.** Promet na Adrijskem morju namerava povzdigniti neka francoska delniška družba. V ta namen bo napravila zvezo od tržaške in reške luke do Tunske, Algira, Marseille in Bordeauxa. — Vulkan Mont Pelée je zadnjo soboto zopet hudo bruhal. Tri vasi so izginile. Blizu 300 oseb je mrtvih. — 17.000 mark je nekdo ukradel slugi neke draždanske tvrdke, ko je hotel denar vložiti v odnotno banko. — Parnik se je potopil. Angleški parnik »Venturor«, ki je vozil na Kitajsko 500 rakev z mrtvimi Kitajci, se je potopil pri Novi Zelandiji. Rakeve so bile jako visoko zavarovane — Smodnišnica se je razletela v Guggenbachu. En delavec je raztrgan. — Svarilo pred izseljevanjem v Južno Afriko je znova izdalo avstrijsko ministrstvo notranjih zadev. — Za železnico čez Ture je dovolil solnograški mestni zastop 100.000 K. — Umrli je v Celovcu Gustav Hock, večletni koroški deželni poslanec in odbornik. — Visoka starost. V Vinkovcih je umrla vdova Sofija Stojanovič, stara 104 leta. Omožena je bila 60 let, a vdova 23 let. Svoje premoženje 30.000 K je zapustila cerkvi.

* **Boj v Vatikanu.** Iz Rima se nam piše iz duhovniških krogov: Ljudje navadno menijo, da je Vatikan identičen s papežem. Pa ni tako. V Vatikanu vladajo različne struje in zgodi se prav pogostoma, da so posamične skupine zapletene v najljutejši boj. Sivolasi in popolnoma oslabei papež je v teh bojih dostikrat podoben bilki na volovih; zdaj ga dobi ta katerija v oblast, zdaj zopet druga. Prav minoli teden je že dolgo trajajoč zakulisen boj postal očit. V četrtek so se kardinali in visoki prelaje pred papežem spopadli in se podajali, kar se je dalo. Uzrok je naslednji: Kakor znano, si lasti cerkev tudi jurisdikcijo v vseh zakonskih zadevah. Cerkevni procesi zaradi ločitve zakona so že dolgo velik škandal. Notorično je, da nesejo tri procesi nekaterim prelatom na leto povprek ti milijone frankov. Prelatje pa si znajo dohodek še zvišati. Tudi jako vneti cerkveni dostojanstveniki so že davno spoznali, da je v tem oziru v cerkvi zavladala najgrša korupcija in da je tu podkupovanje vsakdanja stvar. To je napotilo razne prelaje, da so začeli vplivati na papeža, naj naredi konec tej korupciji. Tistim seveda, katerim gre za dobiček so seveda vplivali v nasprotnem smislu. Končno se je papež odločil in ukazal pripraviti bullo, s katero se določi, da so vsi procesi v zakonskih zadevah brezplačni za vse za cesarja in kralja ravno tako kakor za berače. Za minoli četrtek so bili merodajni kardinali in prelaje poklicani k papežu, ki jim je naznanil svojo namero. Tisti, ki — da govorimo z dr. Šusteršičem — žro, žro in žro pri teh procesih, so se seveda silno uprli. Prišlo je do silno burnega prepira, čemur se naposled ni čuditi, saj tudi kardinali in prelaje ljubijo — bisago. Kaj bo konec temu boju se še ne more reči.

* **Iz slovenskega sveta.** Smetanov spomenik — prvi — bo 9. avgusta 1903 v Holicah odkrit. — Dostojevski in Gončarov sta strastno kvartala. L. 1867. sta v Baden-Badenu oba izgubila pri igri. Gončarov si je izposodil še 60 frankov od Dostojevskega. Pri daljši igri je zaigral polovico, Dostojevski pa vse. — Jan Lier, sloveči češki pisatelj in kritik, dramaturg »Nar. divadla«, je obhajal dne 27. oktobra petdesetletnico svojega rojstva. — Narodno gledališče v Brnu bo v treh letih gotovo. Narodna požrtvovalnost, ki dela čudeže v češki kronovini in osramotuje slovensko zapanost in samoljublje, bodi nam vendar enkrat v izgled, da vsaj približno podpiramo slovensko slovstvo in umetnost, da torej nismo sebi in drugim v sramoto.

* **Število ljudi na svetu.** Po najnovejši statistiki ima Azija 838 mil., Evropa 391 mil., Afrika 177 mil., Amerika 144 milijonov in Avstralija 6 milijonov prebivalcev.

* **Koliko stane en vojak na leto?** V Norvegiji stane en vojak prečno 247 K na leto, na Avstrijskem 244, na Nemškem 236, na Francoskem 196, v Daniji 191, v Rusiji 185, v Italiji 166, v Švediji 150 in v Rumuniji 135 K.

Rudokopov na celem svetu je, kakor je izračunal prof. Le Nev Forster, 4.475.355, izmed teh jih je 226.000 na Avstrijskem.

Izumiranje istrskih Slovanov. Tržaški »Piccolo« prinaša statistiko, vsled katere leta 1940. ne bo nobenega Hrvata in Slovence več v Istri. Tako računajo po zadnji statistiki ljudskega štetja, ko je padlo število Slovanov od 204% na 163%. Seveda je to italijanska »uradna« statistika, in po tej je prav mogoče, da bodo Hrvati in Slovenci v 40. letih izumrli — na papirju, v istini pa se množijo.

Meziakti se imenuje gledališčni časnik, ki ga dobivajo obiskovalci »Nar. gledališča« v Pragi zastoj. Razven gledališkega programa so v njem druga drobna poročila o gledališču, inserati in fotografske slike.

V sladkorni stroki je delalo na Češkem leta 1901—1902 128 tovarnen. S sladkorno peso je bilo posejano 151.000 hektarov zemlje.

Krvavo berilo. Leta 1893. je bilo na Avstrijskem in v Nemčiji izdano 43.000 krvavih romanov. — Med 121 mladimi obsojenci je bilo 92 čitate ljev takih romanov. Žalibog, da je tega duševnega otrova tudi veliko med Slovenci.

O spolu. V zahodnem delu »Združenih držav« je za milijon, v britski Indiji za 6 milijonov več moških kakor žensk, zato je v Evropi za 4 $\frac{1}{2}$ milijone več žensk. Rodi se sicer 6% več dečkov nego deklic, toda v mladosti umira več fantov nego deklet, tako da se končno napravi zgorajšnja razlika. V starosti od 30—50 let je 15% samskih moških, v starosti od 50 in več let pa le 8%.

Ženska lista. V Rimu je začel izhajati dnevnik »Via Lucis« (pot luči), katerega bodo urejevale ženske. Prva urednica je Rosy Amodori. Tudi v Parizu izhaja dnevnik »Fronole«, katerega vodijo ženske.

Pivovari na Češkem. Meščanski pivovar v Plznu je skuhal leta 1901. 699.992 hl. piva. Akcijski pivovar Smichov 536.352 hl, akcijski v Plznu 265.558 hl, društveni v Plznu 160.281, pivovar v Protivnu 139.545 hl, Maffersdorf 128.281 hl, Třeboň 114.500, meščanski pivovar v Pragi 114.211, Nusle 110.700, Louny 103.508, Most 100.500 hektolitrov. Manjših pivovarjev naštevamo.

Mož brez kože. Pri zadnji sci društva zdravnikov je pripeljal v društvo neki zdravnik tudi 28-letnega moža, ki je izgubil vsled eksplozije balona žveplene kisline skoraj vso kožo po obrazu in vratu. Tudi desno vnanje uho, desno trepalnico in desni del nosu mu je žveplena kislina popolnoma uničila. Mož bo na desno oko oslepil, sicer pa bo ozdravel. Kožo mu bodo nadomestili s pomočjo plastik.

Preproge »kralja bakra«. Senator Elarek, takozvani »kralj bakra«, iz Arizone, ima zbirko preprog, ki stane 1.200.000 kron. Ker je preprog samo dvanajst, stane vsaka povprečno 100.000 kron. Te perzijske preproge, ki so praveci umotvori ima milijonar v akvirijah ter obešene po stenah. V Londonu je baje dobil tudi preprogo za 140.000 kron, a neki mr. Yerkes je plačal nedavno da eno samo preprogo celo 200.000 kron.

„Lettres à Françoise“. Znani modni francoski pisatelj m. Prevost, avtor pikantnih romanov in novel, kakoršne so: »Laseivna Polovična nedolžnost«, »Sestričina Laura«, »Julikina poroka«, »Močne žene« in dr. je spisal v največjem času knjigo za — mlade, nedolžne deklice »Lettres à Françoise«, v kateri nastopa frivolni Prevost kot moralizirajoč strijček, ki vodi in odgaja svojo nečakinjo, ko se je vrnila iz penzionata, v dušno in telesno zdravo, »dasi moderno Francozinjo«, ki je svojemu možu v resnici žena, a ne samo igrača. Komedijantov ne gledamo več le na gledaliških odrih, nego tudi že za pisateljskimi mizicami!

Za Kristovo vero. Pred sodiščem v Ogulinu je bil te dni grško pravoslavni župnik in Sinja, Nikola Radošević, obtožen težke telesne poškodbe. 19-letna Milica Čurčić je obljubila svoji materi na smrtni postelji, da bo prestopila k rimsko katoliški veri. Ko je to zvedel imenovani župnik, poklical je deklico v svoje stanovanje, jo tam zaklenil, grdo ozmerjal ter končno tako dolgo tolkel po glavi, da se je onesveščena zgrudila na tla. Dekle je ležala 30 dni za ranami.

Kanonik, ki s trebuchom pleše. Neki pariški draguljar pripoveduje, da je bil enkrat pri bankirju Boulaïneju, ko sta bila povabljena tja tudi sedaj znani slepar, kanonik Rosenberg in monsignor Romaglia. Popivanje močnih vin je duhovna brata tako prevzelo, da sta začela ob spremljanju klavirja — po trebuchu plesati. Vse je občudovalo nenavadna umetnika, kajti kanonikov po trebuchu plesati tudi razvajeni Parižani še dotedaj niso videli. Ko so se volikanske sleparije razkrile, zbežal je Rosenberg v družbi svojih dveh nečakinj ter se več mesecev skrival na kmetih z njima. Ali je ni tudi učil famoznega plesa?

Doprinešen dokaz. Neki mladi in bogati dunajski zasebnik se je poročil pred 11 leti za revno, a lepo deklico ter se preselil v Monakovo. Bila bi srečna v zakonu,

toda možu se ni hotela izpolniti želja po potomcu. Končno je poklical dva zdravnika, vsučilišna profesorja, ki sta ženo preiskala ter konstatirala, da žena res ne bo nikoli osrečila moža s potomcem. Na podlagi tega spričevala je mož vložil tožbo za ločitev zakona, zapustil ženo ter čakal na Dunaju na izid tožbe. Preteklo je leto in zadeva še ni bila rešena. Tedaj pa je prišla žena k sodišču na Dunaj ter prinesla seboj — par tednov starega otroka. Po moževem odpovedanju se je seznanila z nekim zdravniškim hipnotizerjem iz Amerike in ta ji je preskrbel najboljše spričevalo, s katerim je ovrгла oba vsučilišna profesorja. Pri »Slovenec« bi rekli, da se je zgodil očevidni čudež zaradi »preganjenosti«.

Turška cenzura. V sultanovi državi je cenzura v istini — turška, iz tujih dežel ne sme se prodajati v Turčiji noben naučni slovar, ker so v njem članki tudi o sultanu, dalje je tam prepovedan Tassov »Osvobojeni Jeruzalem«, Viktora Huga »Les Orientales«, Lafontaineove basni, Bouilletov »Atlas de Géographie« itd. In vendar se vse te knjige dobivajo v carigradskem predmestju Pera — naslovni list se vzame s kake druge nedolžne knjige in stvar se je srečno vtihotapila v knjigotrštvo. Tako se prodajajo v Carigradu malodane vsi Zolovi romani, dasi so ondi tudi prepovedani. Na prepovedanih knjigah so navadno prav nedolžni naslovi, kakor: »Slovnica francoskega jezika«, »Vrtinarstvo«, »Sofijini doživljaji« itd.

Tri poštene ženske na svetu. Marquis Grenville je bil na dvoru angleške kraljice Elizabete jako priljubljen radi svojih dovtipov. Nekoč ga je vprašala kraljica Elizabeta, kaj sodi o ženskah. »Ne preveč ugodno,« je dejal marquis, »kajti poznam na svetu le tri poštene ženske. Pristotne dame so obledele, a kraljica ga je vprašala smehljaje: »In katere so taiste?« Grenville se je globoko priklonil ter pravil: Vaše Večanstvo je prva izmed njih — moja gospa druga — in tretje ne bom imenoval, da vsaka meni, kakor bi ona bila ta tretja.

Carjevo suženjstvo. Pariški »Journal« poroča: Obrambna sredstva za carja so jako stroga. Nekoč letos se je sprehajal car v vrtu Carskega sela. Nakrat je hotel utrgati carici rožo, a ker ni mogel, je poklical vrtnarja, naj uvije carici šopek. Ko se je približal, je nakrat poknilo in vrtnar se je zgrudil na tla. In takoj se je od vseh strani nabralo vse polno stražarjev k carju, kojih šef je pojasnil preplašenemu carju, da mu je naročeno ustreliti vsakogar, ki se približa carju za deset korakov. Car je odhajal v graščino jako potr ter je preklinjal svoje suženjstvo.

Reformna obleka žensk, ki si je pridobila po svetu že precej simpatij, ima vendar tudi svojo slabo, neprijetno stran. Po velikih mestih se je zgodilo že parkrat, da so ustavili in tudi že zaprli vestni ter skrbni čuvarji reda tako oblečene ženske, misleč, da so preoblečeni možki, kaki anarhisti ali kaj drugega takega. Par redarjem je v takem slučaju igralo veselja in ponosa srce v misli, da so rešili domovino velikanske nevarnosti, a kmalu se je pokazalo, da so zaprli le kako doktorico v reformni obleki.

Ženin brez nog. Iz Brna javljajo: V Brigu, v kantonu Walis se je poročil te dni pohabljenec Schmidhalter, ki se je pred leti ponesrečil in so mu morali zato odrezati obe nogi prav do trupa. Njegovo telo je pritrjeno na desko, in mož se pomika s svojimi močnimi rokama naprej ter gre lahko sam celo po stopnicah. Schmidhalter je prodajalec cvetlic in si je s tem že precej pridobil. In tako je tudi ženo lahko dobil. Na svatbi je mladi zakonski mož brez nog celo — kegljal.

Drevesa — brzojavni drogi. V državi Kongo so za brzojavne droge drevesa, ki lepo zelene in katerim morajo izsekati veje, da niso na poti brzojavnim žicam. Navadne droge, kakoršne imamo mi, so namreč tamošnje velike mrvilje vedno kmalu vničile. A ker se lotavajo te mrvilje le suhega lesa, je prišlo nekomu uradniku na misel, da bi uporabljali za brzojavne droge mlada posekana debla, ki pa v zemlji zopet poženejo korenine. Najboljša za to so mahagoni drevesa.

Vojaščina in vojaštvo na Ruskem. Razmerje višjih častnikov do moštva kaže tale prizor: Na Ruskem morajo prostovolci izpolniti iste pogoje kakor avstrijski. Toda tam vlada načelo: Prostovoljec običajno kolikor mogoče s prostim vojakom, da se mlajši pri starejšem izobražuje. Da prostovoljec to svojo nalogo izvršuje lažje, so mu prepovedana boljša mesta v gledališču, javne restavracije in vožnja v drugem ali prvem razredu na železnici. Vendar vlada med častniki in jednoletniki najboljše sporazumljenje. Pri nas se smatra občevanje s prostim vojaštvom za delikt, radi katerega se ne more doseči častniškega čina. V »Aleksandro-Nevskem soboru« v Petrogradu se je služila panihida (zadušnica) Surovoru v spomin. Pred cerkvijo sta stala dva bataljona pehote. Približal se je general na (ogled) »osmotr.« Zadelo je povelje »Smirno«. Ker častniki nimajo golih sabelj, so »gospoda oficieri« hkratu salutirali. General je pristopil k desnemu krilu prvega bataljona in zaklical: »Zdravstvuj, bataljon!« na kar je zaorilo sto in sto grl gromovito: »Zdravstvuj!« Isto se je ponovilo pri drugem bataljonu. Potem je šel general od jednega častnika do

drugega in mu podal roko. Na povelje »Volno« (odmor) končal se je »osmotr.«

Društva.

Martinova veselica. Šišenska čitalnica priredi dne 16. novembra »Martinov večer« v gostilni pri »Petruc« (Ančnik). Spored običajni veselici bo: petje, dramatična deklamacija, šaljni prizor, tombola in ples. Podrobní spored sledi.

Narodne čitalnice v Celju redni občni zbor bo dne 16. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih v »Narodnem domu«, in sicer z dnevnim redom v smislu društvenih pravil.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu. Letošnji občni zbor tega društva bo dne 15. novembra ob sedmih zvečer v Liebler Restauracijo »zur Stadt Neugraza«, I. nadstropje. Spored: Nagovor predsednika, poročilo gg. tajnika, blagajnika in preglednikov, eventualno volitve in predlogi.

Književnost.

Prešernova slika. Po portretu Kurza pl. Goldensteinskega naslikal Alojzij Šubič. Stoletnica Prešernovega rojstva je Slovence nekako iznenadila. Imeli nismo niti Prešernovega kipa, niti večje Prešernove slike, niti salonskih Prešernovih sobic. Če bi ne bil izdal »Ljubljanski Zvon« svojega »Prešernovega albuma«, ki pa še vedno ni razprodan, in če bi ne bil napisal dr. Plešič svoje brošure, minil bi bil jubilej še žalostnejše kakor je minul v resnici. Akad. slikar Alojzij Šubič je napako svojih rojakov sedaj — pozno sicer, a vendar! — nekoliko popravil s tem, da je po edinem resničnem portretu Prešerna naslikal veliko in lepo sliko dr. Fr. Prešerna. To sliko sta založila gg. dr. Iv. Dečko in trgovec Kolenc v Celju ter jo je v oljnatem barvotisku razmnožila dunajska akcijska družba pl. Waldheim & Comp. Na portretu Kurza pl. Goldensteinskega je Prešern v $\frac{1}{3}$ naravne velikosti, na Šubičevi sliki pa je pesnik v življenski velikosti. Slika je brez okvira (delo dunajske trdnje A. Blindner) visoka 85 cm in široka 60 cm. Slikar Šubič se je najtesneje naslanjal na mali original, tako da je njegov Prešern do celja resničen po obrazu in svojem držanju. Po izjavah Prešernovih sodobnikov je fotografija Kurza pl. Goldensteinskega popolnoma podobna pokojnemu pesniku. Dotične izjave in pisma o sličnosti portreta s živim Prešernom je priobčil ravnatelj Fr. Levce v »Prešernovem albumu.« Tako imamo torej tudi veliko verno sliko svojega klasika, sliko, ki je je lahko vsakdo vesel. Slika kaže Prešerna v zreli moški dobi: lase ima še bujne in črne, obraz je zdrav, zagorel, dasi poln globokih, resnih ptez okoli ust; oblečen je v višnjeve gorenjski plašč, izza katerega se vidi rob rujavega telovnika. Srajco ima mehko in črno, zavezano kravato. Šubič je postavil pesnika k oknu, katerega zastira rumenkast zazor; skozi okno pa se vidi Prešernova rojstna hiša. Kompozicija je prav lepo posrečena. Vsa slika dela simpatičen in zdrav vtisk. Tu ni nič mehkužnega, vse je krepko in moško, kakor je bil Prešern v resnici. Svoječasno so sprejeli Slovenci portret Bleiweisa z navdušenjem; še navdušeneje naj sprejmo sedaj sliko moža, ki je naš narod proslavil pred vsem svetom in čegar »Poezije« so klasične, neumrljive. Vsako slovensko društvo, vsaka narodna rod-bina, vsak rodoljub si kupi to sliko našega najslavnejšega duševnega veljaka! Naj ne bo slovenske hiše brez Šubičevega Prešerna! Cena velike slike, ki bo v okras vsakemu salonu, je neprimerno nizka: le 40 K, na obroke pa 50 K. Naročnino sprejema založnik g. dr. Iv. Dečko, odvetnik v Celju.

Inje. Rikard Kalalinič-Jerretov. (God. 1887.—1902. Vlastitom nakladom. Tisak C. Albrecht (Jos. Wittasek) Zagreb. — Simpatični dalmatinski pesnik R. Kalalinič-Jerretov, ki je podaril svojemu narodu že več knjig nežnih in toploučutenih poezij, je izdal te dni svoje črtice v prozi. Črtica je najmodernejša oblika pripovedne literature. Dolgi romani in brezkončni epi izumirajo, lahka elegantna, fina črtica je zakraljevala v slovstvu vsepovsod. Peter Altenberg je bil v Avstriji početnik tega žanra ter je napisal več zvezkov rafinirano senzitivnih črtic, ki so brez velikega znanjega dejanja, a tem bogatejši tankočutnega življenja, briljantni po slogu in duhoviti v fino zavsejenih pointah. Med slovenskimi pisatelji je najboljši črticar Cankar, a tudi Hrvatje imajo že več modernih črticarjev, ki so se pojavljali predvsem v »Mladosti« in v »Životu.« Med prvimi so bili Ivanov, Tučić, Milčinović in Vl. Jelovšek. Sedaj se jim je pridružil še Kalalinič-Jerretov, ki je stopil ob stran Dalmatinca Tomasea. Vendar Kalalinič-Jerretovu vzlje vse lepote sloga in poetskega izražanja nedostaje rafiniranosti in globočine. Kalalinič-Jerretov je poet naivnopoetskega izražanja, zdrav in nepokvarjen v svojem čustvovanju ter jasen v svojem slogu. Manjka mu diskretno aristokratskega tona črtic, ki se čitajo zategadelj vzlje vsemu poetskemu frazovanju brutalno, hladnoprozično. Vendar pa je tudi ta nova knjiga Jeretova dokaz krasnega talenta in poštenega truda simpatičnega Dalmatinca. Δ.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 31. oktobra. Najvišje »sodišče« je disciplinarno preiskavo v aferi sodnega svetnika in državnega poslanca dr. Lupu razveljavilo, in sicer zategadelj, ker Lupu sam ni bil zaslišan. Zajedno je najvišje sodišče naročilo višjemu sodišču v Lvovu, naj z ozirom na kaznjivi značaj dr. Lupu očitane izjave odstopi akte državnemu pravdnistvu. Kakor se vidi, se sodne oblasti čisto nič ne menijo za tozadevni sklep poslanske zbornice.

Dunaj 31. oktobra. Priprave za volitve v mestih so z obeh strani velikanske. Najdelavnejši so socialni demokratje. Ministrski predsednik je kot vodja justičnega ministra odredil, da se mora na dan volitve vsem sodnim uradnikom dati časa, da se lahko volitve udeležijo.

Dunaj 31. oktobra. Danes se je oficialno razglasil odstop nemškega poslanika kneza Eulenburga. Ta je bil osem let na Dunaju in je ves čas na vse mogoče načine intrigiral proti Slovanom. Nemška poslaniška palača je bila v teh letih središče pangermanske zarote. Pravi povod Eulenburgovemu odstopu še ni pojasnjen, ve se le, da je Eulenburg padel pred nekaj časom v nemilost pri cesarju, a kaj je to nemilost povzročilo, se še ni dognalo. Naslednik Eulenburgov bo grof Wedell, sedaj nemški poslanik v Rimu.

Praga 31. oktobra. Izvrševalni odbor mladočeške stranke naznani posl. dr. Dyku, da hoče izvajati glede Dyku očitane poskusa, podkupiti dunajske Čeha v prid dr. Luegerju, vse konsekvence, če dr. Dyk ne toži urednika Jančo. Rok za tožbo proti »Slovanu«, v katerem listu je Janča to afero razkril, je dr. Dyk že zamudil. Ker pa je Janča svojo obdolžitel ponovil enotno na raznih shodih, ga Dyk še lahko toži pri okr. sodniji.

Belgrad 31. oktobra. Vlada je dobila iz Rusije jako pomirljiva pojasnila Rusija se čudi, da je kralj odslovil Vuićevo ministrstvo in je pričakovati, da dobi Vuić posebno rusko odlikovanje.

Pariz 31. oktobra. Ministrstvo Combes je v senatu doseglo sijajno zmago. Velika razprava zaradi zatvoritve samostanskih šol se je zaključila s tem, da je senat s 163 proti 90 glasom izrekel vladi zaupnico.

Berolin 31. oktobra. Cesar Viljem je posetil včeraj nemškega kancelarja grofa Bülowa, s čimer je ovržena trditev, da je prišlo med cesarjem in kancelarjem do takega spora, da Bülow že v kratkem odstopi. Osebna ljubeznivost cesarja je poravnala vse difference.

Narodno gospodarstvo.

Vozni listi. Glasom odloka c. kr. finančnega ministrstva z dne 24. septembra 1902 d. z. št. 190 se smejo internacionalni vozni listi, vpeljeni z ministrsko odredbo z dne 11. decembra 1892 d. z. št. 213 vsled art. 2 točka VIII. pariškega dodatnega dogovora z dne 16. junija 1898 d. z. št. 142/901 in razglasa železniškega in finančnega ministrstva z dne 23. januarja 1902 d. z. št. 22 porabljati samo do vštete 9. oktobra 1902. — Do tega časa neporabljeni stari internacionalni vozni listi se lahko, v kolikor še niso popisani, do 30. aprila 1903 zamenjajo pri za to določenih prodajnih uradih (c. kr. dež. plač. urad v Ljubljani in davčni uradi) za nove vozne liste, ki so vpeljeni z navedenim dodatnim dogovorom. Stari vozni listi, na katerih je že kaka tiskana ali pisana bilježba in kateri še niso bili od strani železnice uradno rabljeni, se lahko zamenjajo za nove liste tekom istega roka, toda le, če se spolnijo zadevni predpisi in se vplača pristojbina za tiskovino v znesku 2 vin. za komad. Po 30. aprilu 1903 se stari internacionalni vozni listi ne bodo več zamenjavali.

Častite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrtletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponovno, da jim pošiljanje lista ne prestane.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 31. oktobra 1902.

Skupni državni dolg v notah	100 95
Skupni državni dolg v srebru	100 80
Avstrijska zlata renta	120 50
Avstrijska krona renta 4%	100 20
Ogrska zlata renta 4%	120 35
Ogrska krona renta 4%	97 55
Avstro-ogrsko bančne delnice	1560
Kreditne delnice	873 25
London vista	239 02 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	116 87 1/2
20 mark	23 33
20 frankov	19 06
Italijanski bankovci	95 10
C. kr. cekini	11 33

Žitne cene v Budimpešti

dne 31. oktobra 1902.

Termin.

Pšenica za april 1903	50	7 40
Rž " oktober	50	6 46
Koruzna " maj 1903	50	5 72
Oves " oktober	50	6 30

Efektiv.

Mirno, nespremenjeno.

Darila.

Upravištvu našega lista je poslal:

Za Prešernov spomenik. Gospod Novak v Idriji 6 K namesto venca na grob prerano umrlemu, za slovensko sokolstvo velezaslužnemu bratu Jos. Hacinu, vaditelja idrijskega „Sokola“ — Srčna hvala!

XI. Izkaz za „Dijaški dom“ v Celji.

„Dijaškemu domu“ v Celji so nadalje došli naslednji prispevki: Čisti prebitek veselice v Račah 20 K; J. V. v Celji 15 vin.; slavno bralno društvo v Zičah 26 K; Brežiški rodoljubi z geslom „Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača“ 209 K; slavno župništvo na Ljubnem v Sav. dol. 20 K; g. Fran Kolenc, veleposrednik v Ivanju 7 K; sl. kat. bralno društvo v St. Jurju ob juž. žel. znesek, katerega je nabrala gospodična Gulin na običnem zboru 10 K 80 vin.; g. Terezija Veršič v Ljutomeru 5 K; g. Evstahij Kobal, odvetniški uradnik v Šmarju pri Jelsah nabral v veseli družbi 16 K; g. Žužek Fran, inženir v Ljubljani povodom 50 letnice ljubljanske realke 100 K; g. Viljem Polak inženir v Trzinu namesto udeležbe 50 letnice državne realke v Ljubljani 200 K; g. Zdobšek Andrej, župnik pri Sv. Stefanu 20 K; Vesela družba v vinogradu g. Dr. Dečkota v Vojniku 35 K 62 vin.; gg. mag. pharm. v Gradcu 11 K 11 vin.; g. Andrej Golob v Koprivnici 2 K; Vesela družba v vinogradu g. dr. Brendiča 5 K; g. Gregorinčič Martin, krojač v Celji 2 K; v veseli družbi v vinogradu g. dr. Serneca nabrala gospa dr. Dečkova 39 K 20 vin.; g. Anton Cvetkov, trgovec v Podčetrtku 10 K; župan Drogenik, tajnik Marš. v Šmarju 3 K, skupaj v tem izkazu 741 K 88 vin.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravnemu potrebnemu domačem zdravilu pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (12—15)

Prav domače zdravilo, katero že že nad 40 let hrani za vsak slučaj v nekaterih rodbinah, je „Praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja, c. in kr. dvornega zalagatelja v Pragi. To mazilo se rabi z jako dobrim uspehom, da se rana z obilnim pokrijem, kadar se je kdo nevarno ranil, rabi se pa tudi, da se prepreči nevaren prisad, tako da se rana po hladilnem, bolečinu zmanjšujočem vplivu mazila hitreje zaceli. „Praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! a

Katari v sapniku

se z redno *
* * * vporabo

Rogaške slatine

ublažijo.

(2440)

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520—36)

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
doleg novozgrajenega Fran. Jožefovega jubil. mostu

Umri so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 28. oktobra: Luka Grohar, občinski ubogi, 63 let, otrpnenje srca.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji zračni tlak 756 mm.

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebc	Vadavina v mm.
30.	9. zvečer	735 3	5 4	sl. zahod	jasno	0 0 mm
31.	7. jutraj	734 7	5 0	sl. jug	megla	0 0 mm
	2. popol.	734 3	11 0	sl. vzhod	pol. oblak	0 0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 8 4°, normalno: 7 6°.

Odvetniška pisarna

dr. Fran Tekavčiča

nahaja se

(2668—1)

od 4. novembra t. l. naprej

v novi Pogačnik-ovi hiši

na Sodnijskem trgu v pritličju.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze prisrčnega sočutja med boleznijo in ob smrti naše preljubljene, nepozabne hčere, oziroma sestre, svakinje in tete, gospodične

Avguste Naglas

kakor tudi za krasne vence in častilno spremstvo ob pogrebu izrekamo vsem najprisernejšo in najboljšo zahvalo.

Ljubljana, dne 30. oktobra 1902.

(2690) Globoko žalujoči ostali.

Pri otročjih boleznih

potrebujemo se čisto kisline preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi mitega vplivanja svojega na

MATTONLEY GIESSSHÜBLER

alkalična kislina

katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, škrofoljnih, krvici, otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarjih v sapniku in olovskem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja monografija o Giesshübler-Slatini.) (30—2)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Službo

išče

poštna in brzojavna upraviteljica. Dopisi pošiljajo naj se na upravnishstvo „Slov. Naroda“ pod naslovom „November“. (2694)

Naznanilo.

Naznanjam tem potom vsem svojim p. n. odjemalcem premoga, da hlapec **Ignacij Zupančič** ni več pri meni v službi in prosim, da se blagovolijo naročitve premoga direktno pri meni oglašati, ker isti nima pravice na moje ime sprejemati naročil.

Obenem naznanjam, da oddajam in prevažam tudi cele vagone ter se še nadalje priporočam za cenjena naročila.

S spoštovanjem

L. Stricel.

Schmidt & Jurjovec

(Katoliški dom) Turjaški trg št. 1

(2698)

priporočata svojo bogato založeno trgovino specerijskega blaga po najnižjih cenah.

Zahvala in priporočilo.

Odhajajoč iz Ljubljane poslavljam se tem potom od vseh častitih prijateljev, znancev in cejenih gostov prav prisrčno in jih zahvaljujem za dosedaj mi izkazano naklonjenost in zaupanje. Obenem pa vladno naznanjam, da sem prevzel v svojo režijo dobro znano in povsem udobno opremljeno **L. Kavčičevo**

gostilno in vrt

v Medvodah h. št. 4.

V ta namen sem si nabavil in bodem točil le najizbornejša dolensko, vlpavsko, istrijska in sromelijska pristna vina in najboljša Rehningshausovo pivo. Pripravljena bodem imeti vedno sveža, izvrstna in okusna gorka in mrzla jedila in skrbel bodem vsikdar za točno postrežbo.

Zagotavljam tudi vsikdar nizke cene, priporočam se slavnemu občinstvu v Ljubljani, Medvodah in po vsem Gorenjskem, zlasti tudi p. n. gosp. izletnikom in potnikom vsakega stanu, za obilen obisk in biležim

(2678—1)

z odličnim spoštovanjem udani

Jože Cotič gostilničar.

Mlad trgovski pomočnik

sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom. Zmožen mora biti popolnoma v slovenskem in nemškem jeziku v govoru in pisavi ter dober prodajalec pri manufakturnem blagu. — Prednost ima oni, kateri takho takoj nastopi.

Istotam se sprejme tudi

učenec

(2699—1)

od 13—15 let star ter da ima veselje do trgovine. — Ponudbe naj se pošljejo na

Dragotina Klaunder-ja

trgovca

v Bohinjski Bistrici, Gorenjsko.

Štev. 32551.

(2513—2)

Ustanove za gimnazijalce.

Od prvega polletja tekočega šolskega leta naprej izpraznjena so

3 mesta Jernej Sallocherjeve dijaške ustanove po 100 kron na leto.

Pravico do te ustanove imajo dijaki ljubljanskih gimnazij, ki so na Kranjskem rojeni, ubogi, pridni in lepega vedenja.

Prošnje, opremljene s krstnim in ubožnim listom ter z zadnjim šolskim spričevalom je vložiti do

dne 10. novembra 1902. i.

pri šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 8. oktobra 1902.

R. Ditmar

c. in kr. dvor. zalagatelj.

Razsvetljevalni predmeti

za (2537—6)

električno luč (diamant - žarna svetilke)

plin (kurilna priprava za kuhanje)

petrolej (Ditmar-javt Caloriferos in peči za kuhanje)

špirit (Ditmar-javt Ennos-palivac in Ager-svetilke)

olje (varnostne svetilke in svetilke za silo).

TOVARNA:

Dunaj, III., Erdbergstrasse 23.

Učenca

iz dobre hiše, ki bi imel hrano in stanovanje pri stariših ali sorodnikih sprejme tvrdka

Schmidt & Jurjovec

(2697)

Katoliški dom.

Natakar

se takoj sprejme

(2693)

v kavarni „Austria“.

Svet. razstava v Parizu 1900 „Grand Prix“. Svetovnoznani ruski karavanski čaj

bratov
K. C. POPOFF
MOSKVA
c. in kr. dvorni zalagatelj.

Najfinjša blago. Najfinjša blago.

Pisarna: Dunaj, VII/2, Breitengasse 9.

Na drobno se dobiva v vseh zadevnih finejših trgovinah v originalnih zavitkih. 2663-1)

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje za l. 1902 osemnajst cesar **Franca Jožefovih** ustanov, 8 po 50 kron in 10 po 20 kron za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske, in 5 cesarice **Elizabete** ustanov po 40 kron za onemogle vdove kranjskih obrtnikov.

Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 20. novembra 1902. i. Priloži naj se jim od občinskega in župniškega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prosilec onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika. (2700)

V Ljubljani, dne 30. oktobra 1902.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Št. 34625.

(2570—2)

Ustanova za invalide.

Pri mestnem magistratu v Ljubljani izpraznjeni sta

2 mesti ustanovi za kranjske invalide po 63 K na leto.

Do te ustanove imajo pravico bivši vojaki, ki so vsled vojaške službe za delo nesposobni postali ter so ubogi in lepega vedenja.

Prošnje za podelitev teh ustanovnih mest morajo biti opremljene z dokazili o stanu, starosti, ubožstvu, vedenju ter o vojaškem službovanju prosilcev in jih je vlagati do 10. novembra 1902 pri tem uradu ali pa pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 8. oktobra 1902.

Ženitna ponudba!

Mlad trgovec, lepe zunanosti, v posesti 5000 K išče zakonske družice, ne nad 28 let stare, z gotovino 4000 K. Gospodične, vešče nemškega jezika in z veseljem do trgovine imajo prednost. Resne ponudbe s sliko do 15. nov. pod „Süsse Zukunft 10“.

Hauptpostlagernd Marburg a. d. D. (2692)

Dvoje stanovanj

v I. nadstr., z 2 sobama, kuhinjo, shrambo in drvarnico se odda za november 1902.

Naslov se izve v upravnistvu »Slov. Naroda«.

(2661—3)

Kogar nadleguje **kašelj** naj poskusi kašelj ublažujoče in veleokusne

Kaiser-jeve prsne bonbone.

2740 notarsko overjenih spraveval jamel za gotov vseh pri kašlju, hripavosti, katarju in zasliženju. Mestu teh ponujano naj se zavrne! Zavoj 20 in 40 vin.

Zalogo imajo: V orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusfega v Ljubljani in pri Ubaldy pl. Trnkoczyju v Ljubljani. V Novem mestu v lekarni S. pi. Sladovič. (2660—3)

Odlikovan s kolajno na pariški razstavi leta 1900.

Vse vrste 2409-2
tamburic
priporoča tvrdka
J. Stjepušin
v Sisku
na Hrvatskem.
Ilustr. ceniki
se pošiljajo
na zahtevo
franko.

Odlikovan s kolajno na budapeštanski razstavi leta 1896.

Čudovita novost!

325 komadov za 1 glđ. 95 kr.

Krasna ura z jako lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dve letna garancija. Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi podobami. 1 jako fina kravatna igla s simili briljantom, 1 krasen kolijé iz orient-biserov, patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjati mošnjiček, jako elegantni nastavek za smotke, 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti pošt-nemu povzetju za 1 glđ. 95 kr. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakovo,

poštno predale 72,

(2674) Ako ne ugaja, se denar vrne

Suchard MILKA

čokolada iz čiste smetane v tablicah in zvitkih.

Smetane jako bogata mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne tovarne za čokolado

PH. SUCHARD. (101)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodov. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073—10)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarskim mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogo najmodernejših prešanih ter barvanih prstenih

pečij

innajtrpežnejših štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer ru-javih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt- (32) nine prosto. (44)

Epilepsija.

(2135-9)

Kdor trpi na padavi bo-
nervoznih boleših, naj zaht krču ali drugih
Dobiva se brezplačno in prosto o tem.
Schwanen-Apotheke, Fne prosto v
Kfurt a./M.

Velika zal

telovadnih čeljev

s kaučuk podplati za d. 20.

Cena: od št. 34 do 37 . . . . . 1.80
za moške . . . . . 43 . . . . . 1.80
kakor tudi velika izbora gum-
galoš iz najboljših ruskih, angleških av-
strijskih tovarn.

Za dečke in de-
klice od št. 29 do 34
K 2.20.

Za gospe in gospode
najnižje *
* cene.

Prekupovalci dobijo primeren popust. Vsakovrstne
komodne čevlje iz usnja in klobučevine.

Ivan Kordik (2365-11)

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10—14.

Nadomestilo za korsete.

Je absolutno udobno in na-
pravila elegantno postavo.

Palčice se dajo odstraniti.
Korset se dá prati.

Edina prodaja izvirnih angleških

2210 „Platinum“ anti-korsetov

Alojzij Persché

Ljubljana, Pred škofijo 21

Istrijska vina

pristna, lastnega pridelka, teran, muškatelec, rdeče vino, refoško in bela vina

se dobivajo pri

Antoniju Ferlanu di Giorgio

Rovinj (Istra).

(2648—2) Vzorci in cene na zahtevanje.

Ob pričetku zimske sezone

priporočam p. n. občinstvu

svojo bogato zalogo popolnoma suhih drv v meter dolgih polenih ali razžagane in razsekane, ravno tako premog, lesno oglje, stavbni in rezbarski les, dolomit, pesek in sipi,

sloveči velenjski brikets

najboljša, najcenejša in najsnažnejša kurjava za peči, ognjišča in industrijo, brez prahu in nesnage, v lepi obliki.

(2397—10) Edino razprodajo za vso Kranjsko ima

Ivana Tauzher, Dunajska cesta 47.

Ustanovljeno
1870.

Perilo

Ustanovljeno
1870.

za gospode, dame in otroke

(lastni izdelki)

priporoča v nedosežni izberi renomirana

(2670—1)

trgovina s perilom

Mestni trg 8. **C. J. Hamann** Mestni trg 8.

Zalagatelj perila več častniških zavodov.

Perilo po meri se izgotavlja v najkrajšem času. — Natančno delo in znano dober kraj.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate mo-droce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši fačone

priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt 44

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenakih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobre do najfiniješe
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja

monogramov

za zaznamovanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrečno močno in natančno.

Sušenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suk-
nenim, platnenim in manufak-
x x x turnim blagom x x x

HUGO IHL

x x x v Ljubljani x x x

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

3. Priloga
Ces. kr. avstrijske državne železnice.
 C. kr. ravnatelj
Izvod j. žnega reda
 1. oktobra 1902. leta.

veljavni gane juž. kol. Praga čez Trbiž
 Očad 12. uri 24. ste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Celovec, Franzsee, Solnograd, čez Klein-Reifling čez Selthal na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri v Steyr, v Ljubni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak 5 m zjutraj, Ljubno, Dunaj, čez Selthal Celovec, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — v Solnograd 1 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-Ob 11. uri, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob tabel, 1 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, 8. uri Franzsefe, Monakovo, Ljubno, čez Selthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Brac, Curih, Genovo, Pariz, čez Klein-Reifling v Brac, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane vane, Heb, zanzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzsefe, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi 1. in II. razreda). — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Strzha, Toplice, Kočevje ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prizhod v Ljubljano juž. kol. Praga s Trbiža. Ob 8. uri 25 m zjutraj, osobni vlak s Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzsefe, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Ansee, Ljubno Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi 1. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj, osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osobni vlak s Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijane vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genovo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno Celovec, St. Mchor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne, osobni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzsefe, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer, osobni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal iz Inomosta, Solnograda. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Očad iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 35 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prizhod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 8. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Izjava.

Jaz **Jernej Oswald**, posestnik in cestar na Glincah, prekleknjem s tem kot popolnoma neutemeljena vsa razžaljena očitanja, katera sem izustil dne 24. sept. t. l. na Glincah zoper **g. Josipa Turka**, posestnika in občinskega svetnika v Ljubljani ter se zahvaljujem imenovanemu gospodu, da ni zahteval mojega sodnega kaznovanja. (2676)

V Ljubljani, dne 29. oktobra 1902.

Jernej Oswald.

Zmešane lase

kupuje v vsaki množini in po najvišjih cenah

Jos. Brath (2549-7)
 v Mokronogu na Dolenjskem.

Uradno dovoljena (2679)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priloga 2 jako pridni hišnji. Prva z dvema letnima izpričevali, jako zanesljiva in spretna v postrežbi in likanju, druga s štiri- in dveletnimi izpričevali, vajena v šivanju, česanju in sploh v postrežbi damam. Izprašano učiteljico za šolski vrtec, vajeno v izgoji in postrežbi otrok, več blagajničark in knjigovodkinj, pisaric, gospodinj v večletno prakso in z izvrstnimi izpričevali. Spretno, gibčne natakarike, ki morejo položiti varščino. Nujno se išče nekaj kuharic za Gradec, Dunaj, Trst, Gorico, Reko, Zagreb itd.

!! Redka prilika !!

Čudovito po ceni!

400 komadov za 1 gld. 80 kr.

Mično pozlačena, 36 ur natanko idoča ankerura s sekundnim kazalcem, s 3letno garancijo; 1 eleg. double verižica za gospode, en pristen srebrni prstan, fino pozlačen s tirkis kamnom za gospode ali dame; 1 par pristno srebrnih uhanov, oba c. kr. puncirana; 1 f. nastavak za smodke z jantarem; 1 f. žepni nožek; 1 prekrasni portmoné; 1 garnitura manjšetnih in srajčnih gumbov 3% zlata; 1 prelepno žepno toaletno zrcalce z etuiem; 1 lepo žepno pisalno orodje; 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 držalo za pisma, za vsakogar primerno; 36 komadov japonsko-kitajskih čudežnih orakelskih vedeževalcev, ki vzbujajo veliko veselost in poleg tega še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane 1 gld. 80 kr. Odpošlji po poštne povzetju ali če se denar prej pošlje. (2673-1)

„Versandhaus“

Oh. Jungwirth

Krakov F/5.

Risiko je izključeno. Za neugajajoče se vrne denar

Prodajalka

izvežbana v trgovini z mešanim blagom želi službe. (2683)

Ponudbe so prošene pod **P. P. Toma** nove ulice 10, Ljubljana.

.....

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, valnici in od mene preskušene. — Instrukcijski cenik zastoj. (44)

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celine ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo z golj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pobjasčen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inersat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

takor tudi za vsake boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-39)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.

Cestilni prašek za nje 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Prebolu.

Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Mlad

trgovski pomočnik

vešč špecerijske stroke ter nemškega in slovenskega jezika, želi primerne službe v Ljubljani. (2658-2)

Naslov pove upravnistvo »Slov. Nar.«

Knjigovodja in korespondent

vešč popolnoma slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, pripraven za potovanje išče se. Prednost imajo ki so izvežbani v kožarski stroki.

Lastnoročno pisane ponudbe na kožarsko tovarno **And. Jakil** Rupa pošta Miren pri Gorici. (2683-1)

Letošnja huda zima

se že zdaj napoveduje in sicer z mrazom in vetrom, ter opominja vsakogar, da se pravočasno preskrbi s toplo obleko. Tako se dobi pač najbolje v

Angleškem skladišču oblek Ljubljana

vogal sv. Petra in Resljeve ceste št. 3

— Največja izbira —
 kožuhov za mesto in potovanje, športnih in zimskih sukenj, kožušnih sacco, oblek i. t. d. i. t. d.

— Zadnje novosti: —
 vatirani ovratniki, paletoti, jopice, otroški plašči z obšivom ali brez njega.

Double-ovratniki in paletoti od 6 gld. naprej.

Sortirana zaloga kožušnih garnitur, boa, mufov in peresnih collierjev.

Angleški in francoski vzorec za naročila po meri. Blago na izbero na vse strani brez povzetja.

Z velespoštovanjem

pr. **F. M. Netschek**

Oroslav Bernatović.

Trgovskega pomočnika

za prodajalno s špecerijskim blagom in železnino, dobro izvežbanega v računstvu in knjigovodstvu, večšega slovenskega in nemškega jezika, zvestega v svojem poslu, držečega se hišnega reda, išče (2684-1)

Tomo Tollazzi v Dol. Logatci.

Spreten, samski

poslovodja

špecerijske stroke, nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi zmožen, z dobrimi izpričevali, se išče za filijalo v Škofji Loki. Ponudbe do 15. novembra 1902. Nastop meseca marca 1903. (2689-3)

Franc Dolenz v Kranju.

Razkosana srna

dobi se

za ves čas scizije pri mesarju

Žran Lovše

Turčičev trg.

Mesnica je odprta vsak dan tudi popoldne od 5. do 6. ure. (2624-3)

4 pari čevljev za samo kron 4-90

se le zaradi nakupa večje kvantitete za nizko ceno prodajo. 1 par čevljev za gospode, 1 par za dame za zavezovati z močno podbitimi podplati, najnovejše facone; dalje 1 par gosposkih in 1 par damskih čevljev, toplih in elegantnih. Udobna nošnja. Z najnovejšim passepoilom. Vsi 4 pari za K 4-90. Pri naročilu zadošča naznaniti dolgot. Pošilja se po poštne povzetju. Zamenja dovoljena.

Export obutja **Eberson**

Dunaj, XX/I poštni predal.

(2493-4)

Kdor potuje v

Gorico

priloga se mu nova

kavarna Central

na Travniku tik sv. Ignacija.

Lastnik Filip Pečenko, prejšnji hotelir v Pulju. Na razpolago je nad 100 časnikov; kava in likerji najboljše, postrežba jako točna, čistoba vzgledna, oprema po najnovejših zahtevah, cene kot v drugih kavarnah.

(2475-7)

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svoje veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilte železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. —

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

V „Narodni tiskarni“

je izšel

* * v proslavo * *

Fr. Prešernove

stoletnice

Prešernov

album.

Cena izvodu K 2-40,

po pošti 12 vin. več.

Naročila sprejema

L. Schwentner

24 knjigotržec

v Ljubljani

Stanovanje

s tremi sobami in pritliklinami išče za februar
mirna stranka. (2689-1)

Pismene ponudbe na upravnistvo tega
lista pod „Mirna stranka“.

Dobro ohranjen

poštni voz

se prodaja. (2691-1)

Kje, pove upravništvo Slov. Naroda.

Dobro izurjen

urarski pomočnik

se takoj sprejme pri

M. Čagran-u, urarju v Ljutomeru
(Spodnje Štajersko). (2646-2)

Hiša

v Sp. Šiški št. 88 z gostilno, prodajalno,
4 stanovanji in gospodarskim poslopjem
se prodaja pod ugodnimi plačilnimi
pogoji, eventualno z fundus instructusom.
Natančnejša pojasnila v hiši. (2601-3)

Stroj za obdelovanje lesa

(Fraismaschine mit selbsthätigen Vorschub-
walzen), nadalje celotno strojno na-
pravo za izdelovanje lesenih žebeljev za
čevlje (Holzstiften), vse v dobrem stanu je
za nizko ceno na prodaj pri (2680-1)

Aljozij Kanc-u

Gameljne, pošta Št. Vid pri Ljubljani.

4 pari čevljev

za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine
za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par
ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi
zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje
1 par moških in en par ženskih modnih
čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi
4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zado-
stuje dolgot. Pošilja se proti poštnemu
povzetju. (2687-1)

Zaloga čevljev

Jungwirth

Krakov 5.

Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Trgovski pomočnik

dober prodajalec se sprejme takoj v trgovino
z mešanim blagom pri M. Menič, Št. Jernej,
Dolenjsko. (2671-1)

Učenca

iz boljše hiše, vsprejme takoj v trgovino z
galanterijskim blagom. (2681-1)

A. Auer nasl. J. Korenčan.

Zanimiva izložna okna.

V nedeljo odprta in zvečer
razsvetljena

(2559-3)

Angleškem skladišču oblek

Ljubljana,

vogal sv. Petra in Reslevih ulic št. 3.

Izurjen stenograf

vešč slovenske in nemške stenografije,
želi takoj vstopiti v kako tukaj-
šnjo pisarno.

Ponudbe sprejema upravništvo »Slov.
Naroda«. (2647-2)

Prodajalna

v lepem industrialnem kraju na Notranj-
skem je oddati s 1. januarjem 1903. Ista
je dobro upeljana in obstoji čez 50 let.
Potrebne kapitala je treba 6000 kron.
Ponudbe pod „Merkur“ na uprav-
ništvo »Slov. Naroda«. (2542-3)

Slaščičarna

Rudolf Kirbisch

Ljubljana, Kongresni trg

priporoča: (2655-1)

vsak dan sveže hache, paštete, fina
desertna vina in creme-likere.

Izognite se nakupa

manjvrednega in vmes še ponarejenega ruma!

Esence so zdravju škodljive.

Battle Axe Jamaica
rum je znan kot
Vsaka izvirna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrde:

A. A. Baker & Co., London E. C.

Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.
V Ljubljani se dobiva pri Anton Staculu. (2555-7)

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8-12 dopoldne in od 3-6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina. ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1882-13)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Najnovejše in najboljše v

klobukih

za gospode in dečke

(2669-1)

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn
priporoča v najbogatejši izbi in po najnižjih cenah

C. J. SAMANN

Mestni trg št. 8.

Zaloga klobukov

c. kr. privilegovanih dvornih klob. tovarn

W. Ch. Pless, Dunaj, in J. Pichler, Gradec.

Klobuki se po lastni širjavi glave in po lastni napovedi oblike izdel-
jejo in se vzprejemajo stari klobuki za barvanje in modernizovanje.

V gostilni „pri Cenkarju“

v Gradišcu

se toči pristni prosek in tudi druga stara pristna vina
po še znižanih cenah.

Vsako soboto in nedeljo se dobijo jetrne, rižove, mesene
frišne in pečene klobase.

Toči se tudi izborna dvojno marčno pivo v steklenicah po 20 vin.

S spoštovanjem se priporoča

Franc Slatnar,
gostilničar.

(2677-1)

Krvave in jetrne klobase ter natlačeni želodci.

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem, kakor vsako leto, tudi
letos pričel z današnjim dnevom izdelovanje zgoraj navedenih klo-
bas in iste vsak teden enkrat napravljam. Točim in imam tudi v
steklenicah priljubljeno vrhniško pivo (kranjski biser), kakor
tudi svetovno slavno budjevečko pivo iz akcijske budjevečke
pivovarne. Tudi se toči štajerski mošt (Türkenberger) bel in
sladek dalmatinski mošt rdeč, ter razna tu- in inozemska vina.

Točna postrežba. Zmerne cene.

K mnogobrojnemu obisku vabi najudaneje

LORBER

hôtel „Južni kolodvor“.

(2682)

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu dovoljujem si tem potom najvljudneje na-
znanjati, da sem svojo večletno službo pri g. L. Stricelnu pred kratkim
zapustil ter pričel dne 14. t. m. svojo lastno

prodajo trboveljskega premoga

na drobno in debelo

v Linhartovih ulicah 7, (pri sv. Krištofu).

Cenjenim odjemalcem priporočam se najtopeje za mnogobrojna naro-
čila z zagotovilom točne in solidne postrežbe ter belježim

(2641-3)

z velespoštovanjem

Ignac Zupančič.

Fotografski atelijé

na sv. Petra
cesti št. 27

L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v „Zvezdi“.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govni naj se vzorec vposlati.

Klobuke

najnovejše fačone

priporoča po najnižji ceni

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
(v Trnovem) 45

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrsne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade z
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

otročkih vozičkov

In navadne do najfinejša

žime.

M. Pakič

Ljubljana.

Neznanim naročnikom se pošilja s
povzetjem.

Originalni Singer-jevi šivalni stroji za rodbinsko rabo

(2021-11)

za vsako stroko fabrikacije.

Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezenja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Paris 1900
"GRAND PRIX"

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Ob pričetku zimske sezone si usojam slavnemu občinstvu naznanjati,
da imam v zalogi **najboljši**

trboveljski premog v kosih.

Naročila se natančno izvršujejo. Tudi se odda cel vagon direktno s
kolodvora na dogovorjeni kraj.

Priporočuje se za obilne naročbe bilježim
s spoštovanjem

(2477-4)

Ivana Treo

Cesta na Rudolfovo železnico št. 8, v Ljubljani.

Trgovina z železnino (2362-5)
Andr. Druškoviča naslednik

Val. Golob

Ljubljana, Mestni trg št. 10

priporoča: gumnaté cevi za pretakanje vina in piva, pipe, ven-
tile, zamašne stroje in izvlečke, cimente, tehnične in uteže, meso-
reznice, „Flot“-likala, likala na svitlo in vse druge vrste; peči,
štedilnike, predpečilnike, posodo za premog, umivalne mize,
železno hišno kakor tudi vso kuhinjsko opremo po jako zmernih cenah.

Velika zaloga pristno pozlačenih
nagrobnihi križev.

Razglas.

S tem se odpreta XXIII. kralj. ogr.

državna blagotvorna loterija

katere čisti dobiček se po sklepu Nj. c. in kr. apost. Veličanstva uporabi v enajstih (11)
enakih delih za sledeče občestvene in dobrodelne namene: 1.) za fond, ki se ima ustanoviti
za nepremične vdove in sirote po državnih uradnikih; 2.) za Rudolfovo bolnišnico v Kézdi Vá-
sárhelyju in za okolico; 3.) za deželno društvo ogrskih gospodinj; 4.) za budimpeštansko žensko
Fröbel-društvo; 5.) za budimpeštansko Marija-Doroteja-društvo; 6.) za prvo budimpeštansko
društvo otroškega zavetišča; 7.) za hrvatsko mensa-academica; 8.) za budimpeštansko Štefani-
jino društvo otroške bolnišnice; 9.) za deželno društvo diurnistov; 10.) za budimpeštansko poli-
klinično društvo; 11.) za budimpeštansko Marijino kongregacijo.

Ta loterija ima vsega skupaj 7691 dobitkov, ki po igralnem načrtu skupno znašajo
365.000 kron, in sicer:

1 glavni dobiček	150 000 K	2 dobitka	5000 K	50 dobitkov	100 K
1 "	50 000 K	5 dobitkov	2000 K	100 "	50 K
1 "	20 000 K	10 "	1000 K	1000 "	20 K
1 "	10 000 K	20 "	500 K	6500 "	10 K

Žrebanje bo nepreklicno dne **30. decembra 1902 v Budimpešti.**

Vsaka srečka velja 4 krone.

Srečke se dobivajo: pri kralj. ogr. loterijskemu ravnateljstvu v Budimpešti (IX. Csepel-
rakpart, carinsko poslopje) ter pri vseh poštah, carinskih, merozdni in solnih uradih, na
železniških postajah, v tobačnih trafikah ter menjalnicah, kakor tudi v vseh loterijskih ko-
lekturah.

Budimpešta, dne 1. julija 1902.

(2659-1)

Kralj. ogr. loterijsko ravnateljstvo.

Svetovna razstava v Parizu 1900.

Hors concours (jury.)

Svetovna razstava v Parizu 1900.

Hors concours (jury.)

„Pivničarski ured vlastelinstva Kutjevo“

ima na prodaj:

5000 hl raznih vin, od navadnega namiznega
do najfinejšega desertnega vina.

Velike množine stare slivovice, kumovice, dro-
ženke in borovničarja.

Fina desertna vina v okusno opremljenih steklenicah.
Poštne in železniške pošiljke vsake množine.

Zalogo v Ljubljani ima: (2517-3)

J. C. Praunseiss

na Mestnem trgu.

Razpis 2 dacarskih služb.

Pri odkupnem društvu užitninskega davka v Logatcu oddati je dve dacarski službi,
in sicer eno s sedežem v Logatcu in eno s sedežem v Planini.

Prosileci naj vložijo svoje prošnje, opremljene s pričevali in dokazili o dosedanjem
službovanju

do **20. novembra 1902**

pri reprezentantstvu v Gor. Logatcu.

Od prosilcev se zahteva varščine 600 kron.

Službo je nastopiti z 20. decembrom 1902.

Reprezentantstvo odkupnega društva užitninskega davka
v Gor. Logatcu.

Ivan Rihar,
reprezentant.

(2685-1)

Dr. Janez Klasinc

naznanja preselitev svoje

(2686-1)

odvetniške pisarne

iz Herrengasse št. 9

v Albrechtgasse št. 7 v Gradcu.

Božično darilo!
Zabava za velike in male.

GRAMOFONI od 15 do 125 gld.

Avtomati, v koje se vrže 10 vln., za gostilničarje
jako dobičkanosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrovani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-9) urarju

v Ljubljani, Stari trg št. 16.

Poje, se smeje
in govori v
vseh jezikih.

*****

Prosim, gg. kolesarji, blagovolite čitati!

Vsled proti koncu idočé sezije namenil sem **razprodati** svojo
zalogo še ostalih koles, znamka „Styria“ in „Helical“ letošnjih
modelov, **pod lastno ceno**. Dana je torej slehernemu najugodnejša
prilika, pridobiti si dobro, zanesljivo kolo po nizki ceni.

Isto velja za **šivalne stroje in kolesarske potreščine**,
kakor tudi za **pneumatike**.

(114-80)

Priporočam se z velespoštovanjem

Fran Čuden

trgovec in urar na Mestnem trgu.

Češnik & Milavec

Ljubljana, Lingarjeve ulice

priporočata slavnemu občinstvu svoje lepe
zalogo raznovrstnega blaga

za

(2274-5)

jesensko in zimsko

Cene

sezono.

nizke.

Modni salon

Henrik Kenda

v Ljubljani. (2588-3)

Bogato ilustrovan cenik klobukov za dame in dekleta za jesensko in zimsko sezono razpošiljam brezplačno in poštne prosto.

Št. 12.173. (2581-3)

Razpis

službe hišnega duhovnika v deželni prisilni delalnici v Ljubljani.

Provizorično se odda služba hišnega duhovnika v deželni prisilni delalnici v Ljubljani z letno plačo 1600 K poleg prostega stanovanja, kurjave in svečave prti obojestranski polletni odpovedi.

Prositelji za to mesto naj vložijo svoje prošnje

do 10. novembra t. l.

pri deželnem odboru kranjskem.

Razen stanovske sposobnosti je dokazati tudi znanje slovenskega, nemškega in italijanskega jezika ter je gledé zdravstvenega stanja predložiti zdravniško spričevalo.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dné 16. oktobra 1902.

Kmetska posojilnica ljubljanske okovice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne. (304-14)

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Št. 9192. (2645-2)

Razpis.

Deželni odbor kranjski sprejel bo v službo

tri služabnike

v začasni lastnosti. Oziral pa se bo le na prosilce, kateri so samskega stanu in ki so spretni v slovenskem in nemškem pisanju.

Mezda na dan je določena na 2 K.

Tozadevne prošnje, katerim se morajo priložiti krstni list in spričevala o dose-danem službovanju, predložijo naj se do

dné 15. novembra t. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dné 25. oktobra 1902.

Naznanilo.

Čast mi je, naznaniti spoštovanemu in simpatičnemu prebivalstvu kranjskemu, da so me poklicana oblastva potrdila kot senzala za vina s sedežem v Rovinju.

Ker sem že začel svoje poslovanje v tej stroki priporočam se najtopleje za dobrohotno podporo gospodom trgovcem, producentom, gostilničarjem in vino-tržcem, zagotavljam jih, o čemer so se že mnogi prepričali, da mi je pri vseh zaupanih mi kupčijah bilo vedno vodilno načelo poštenje in največja točnost.

Dostavljam, da so bela in črna vina letos izborna in da jih je dobiti po primerni ceni, beležim z najodličnejšim spoštovanjem udani

Giovanni Mismas, fu Dr. Giov.

pooblaščen senzal.

(2656-1)

Žrebanje dne 15. novembra 1902. Glavni dobiček:

Promese k 4% ogrskim hipot. srečkam à 4 K K 70.000.

Promese k ogr. premijskim srečkam ^{cela K 11 $\frac{1}{2}$} pol K 7.— „ 300.000.

Žrebanje dne 17. novembra 1902.

Promese k 3% zem. kred. srečkam l. emisije à 4 K K 90.000.

priporočila in se dobé pri „Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani.

(2695)

Neodvisni bodete

od tiskarja, ako si kupite kak moj tiskalni stroj. S tem zamore vsakdo takoj tiskati: vizitnice in naslovne liste, avize, okrožnice, uradne pozive, zavitke, vabila k shodom itd. Tudi je več črk zraven kakor pri drugih, v trgovini se razpečavajočih tiskalnih strojev ter stane (2476-4)

Z vsjo pritliklino s:

65 črkami gld. —70	253 črkami gld. 2-40
90 " " —85	351 " " 3-—
127 " " 1-20	468 " " 3-60
140 " " 1-60	640 " " 5-—
211 " " 2-—	809 " " 6-—

J. LEWINSON tovarne na Dunaju, I. Adlegasse 7 in v Odesi (Rusko) Kanatnaja 12. (Telefon 12179)

Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se sprejme nazaj. Ceniki zastoj.

glasovirjev

(Stutzflügel)

in pianin iz Draždan (Saksonsko) in iz Dunaja, od najbolje renomiranih tvrdk, ter se isti po znano nizkih cenah prodajajo in tudi posojujejo. Razigrani glasovirji so vedno v zalogi. Tudi se priporočam za ugašanje glasovirjev in za popravila v mestu kakor tudi na deželi.

Z velespoštovanjem

FERD. DRAGATIN

uglaševalec glasovirjev in zapriseženi cenilec c. kr. deželnega sodišča

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 42. (2396-5)

A. 110/2/11.

Oklic.

(2675-1)

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori naznanja, da je **France Zupančič**, p. d. „Brajdel“ dne 12. junija 1902 v Višnjigori št. 64 umrl, ne da bi bil zapustil kako oporoko.

Ker sodišču bivališča dedičev:

1.) **Antona Zupančiča iz Žaljne,**

2.) **Ignacija Grosa iz Vrha in**

3.) **Jožefa Grosa od tam niso znana pozivljajo se isti, da se tekom jednega leta od spodaj navedenega dneva pri tem sodišču zglasijo in podajo svojo oglasitev dedičem, sicer se bode razprava vršila z istimi dediči, ki se bodo zglasili in še skrbnikoma, katera se jim imenujeta, in sicer Antonu Zupančiču **France Novljan**, župan v Žaljni, — Grosu Ignaciju in Jožefu pa **Anton Dremelj**, župan v Leskovcu.**

C. kr. okrajno sodišče Višnjagora

dné 15. oktobra 1902.

Vzlic gnječi,

ki ravnokar vlada v

„Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal Resljeve in sv. Petra cesta št. 3,

postreže se vsakemu odjemalcu jako fino in ceno in si more vsakdo pri tej čuda veliki in dobro sortirani zalogi

konfekcije za gospode, dame in otroke

zadnje novosti lahko in po lastni želji kupiti, kar potrebuje.

Največja izbor! Najboljše blago!

Najnižje cene! (2686-1)

Z velespoštovanjem

pr. F. M. Netschek

Oroslav Bernatović.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporočam svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,

jopic in plaščev za gospe,

nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 28

urar, trgovec z zlatino in srebrnino in z vsimi optičnimi predmeti.

Nikelnasta remontoar ura od gld. 1-90.

Srebrna cilindar remont. ura od gld. 4-—.

Ceniki zastoj in franko.

Konkurenčne cene!!!

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentirje, trakove, čipke, svileni blago, perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Bielekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

Brata Eberl

Ustanovljeno leta 1842.

Prodajalna in komptoar: **Miklošičeva cesta št. 6.**

Delavnica: **Igriške ulice št. 8.**

Pleskarska mojstra o. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in sidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinaja itd.

Posebno priporočam sl. občinstvu najnovejši, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „**Rapidol**“

Priporočam se tudi sl. občinstvu az vse v a-jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano resno in fino po najnižjih cenah.

R. Miklauc
Ljubljana, Spitelkova ulica št. 5

Za jetične. Na zdravniškem kongresu je konstatoval prof. pl. Leyden, da je samo v nemški državi okoli 1.200.000 ljudi stalno bolnih za jetiko, izmed katerih jih umrje na leto okoli 180.000 za to grozno boleznijo. Jetično bolezen povzročujejo tuberkulozni bacili, kakor se je spoznalo. Te bacile vdihava v-a se sicer vsak človek, zakleniti jih ne moremo. Ako pa slučajno veliko ljudi, ki take bacile vdihavajo, ne oboli za jetiko, potem nam to dokazuje, da ima človeško telo spretnost, take vdihane tuberkulozne bacile storiti neškodnimi. Ondi, kjer se sapnik razteguje v fine vejice — tako imenovane „bronchie“ — ki vodijo v pljuča, ležita dve žlezi, tako imenovani „bronchial- ali pljučni žlezi“; k čemu pa ti služiti, so učeni zdravniki precej dolgo tuhtali. Zdaj seveda vemo iz preiskavanj dr. Hoffmanna, da ti žlezi napravljajo čisto poseben sok, ki uničuje boleznice kati, predno morejo iste pričeti svoje razvijajoče opravilo v pljučih. Kjer pa oni žlezi vsled podedovane bolezni, slabosti ali drugega organskega motenja ne moreta dajati dovolj soka, in kjer so postala pljuča vsled prehlajenja ali prahu ali drugih vplivov občutljiva, tam se morejo vrivati se tuberkulozni bacili vseliti in prej ali pozneje izbruhniti jetiko.

Pametna misel je torej našla, da se morata utrditi in ojačiti oni bronchialni žlezi, ako se namerava uničiti tuberkulozne bacile.

Tega se je oprijel dr. Hoffmann ter je sam iznašel iz one okrepčujoče snovi pljučnih žlez zdravilo zoper pljučne bolezni (kronične katarhe in jetiko), katero je imenoval Glandulén.

Glandulén ni nič strupenega pa tudi nič kemično izmišljenega, temveč se napravi iz svežih bronchialnih žlez popolnoma zdravih in pod živinozdravniškim nadzorstvom zaklanih kostrunov — narava sama ponuja nam zdravila zoper bolezni, treba jih le poiskati. Bronchialne žleze se pri nizki toploti suše v brezračnem prostoru ter stisnejo v tablete. — Vsaka tableta tehta 0.25 g. ter obsega 0.05 g razmlinjenih žlez in 0.20 g mlečnega sladkorja, da je stvar bolj okusna.

Ako se rabi Glandulén po predpisu, potem povpešuje tek, razvedraje, moč in debelost se množi, izginja pa mrzlica, nočni pot in kašelj — hrakeljni izginejo in človek začne okrevati. Veliko število zdravnikov in zasebnih oseb je potrdilo velikansko vrednost tega sredstva zoper jetiko. — Kjer niso že druga sredstva pomagala, tam je pomagal Glandulén.

Glandulén se izgotavlja v kemični tovarni dr. Hoffmanna naslednikov in Meerane (Saksonsko) ter se dobiva v vseh lekarnah, kakor tudi v zalogi **B. Fragner-ja**, c. kr. dvornega zalagatelja, Praga 203/III, v steklenicah po 100 tablet à 5.50 K, 50 tablet à 3 K. — Natančne brošure o zdravljenju ter poročila bolnikov pošilja na zahtevanje tovarna gratis in franko. I (2485—2)

Pfaff -ovi šivalni stroji

so najboljši.

To sliši sicer kupec o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki navadno niti ne ve, kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj, kako isti šiva, toda jaz sem se v dveletnem svojem poslovanju v Pfaffovi tovarni za šivalne stroje, kakor tudi v raznih tovarnah Nemčije in Avstrije uveril, da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno, kakor s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10letni rabi še vedno brezšumno.

Pfaffovi šivalni stroji so nepresegljivi za domačo rabo in za obrtno namene.

Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravljeni za umetno vezenje ter se ponujajo brezplačno.

Pfaffovi šivalni stroji se prodajajo z enomesečno poskušajo ter s pismenim jamstvom za 10 let.

Nihče naj ne zamudi pred nakupom si ogledati Pfaffove šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg

F. TSCHINKEL.

(170—19)

Popravljajo se vse vrste šivalnih strojev in koles najceneješe.

INDRA TEA

Najfinejši in najboljši čaj na svetu!
Od letine 1902 je že došel.
Ponudbe za Avstro-Ogrsko sprejema:
Indra tea Imp. Comp. Zagreb.

Glavno skladišče: Ivan Perdan v Ljubljani.

Nadalje se dobiva pri:
Peter Lassnik, Anton Kane, M. Spreitzer, Viktor Cantonl, F. C. Praunseiss v Ljubljani. — Viljem Kilič v Kranju. — Lebinger & Bergmann v Liti. — Frane Dežman v Trbovljah. — F. X. Auman v Krškem. — Leon dell Cott v Brežicah. (2518—6)

Slasčičarna R. Kirbisch

Ljubljana Kongresni trg 8. Ljubljana Kongresni trg 8.

prilporeča:

Fave di morti, vsesvetniške štruce, pinco, najfinejše pecivo k čaju, suhor (cvibak), različne vrste finega namiznega peciva, bonbone in posladkorjeno sadje, kompot, marmelade, likerje, desertna vina in spenjavino (Creme), čaj, rum in najfinejši francoski konjak.

Zunanja naročila se izvršijo točno. (2613—4)

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujuči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno.**

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najsiovitestjih tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (2609—2)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani

Št. 6062. dne 27. septembra 1902.

Razglas.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani oddaja potom pismene konkurence sledeče odbirke (Skarte) in starine (Altmaterialien): (2573—2)

50 kg vezij iz ličja (pripravno za vrtnarje)	4160 kg raznega starega kovaškega železa, nezloženega
320 » pletenine iz ličja,	1600 » stare železne ploščevine (kositra) nezloženo
2500 » odbirkov iz raščevine,	42 » stare bakrene ploščevine (Kupferblech) nezloženo
250 » odpadkov domačega platna,	60 » stare medene ploščevine (Messingblech) nezloženo
2000 » jute (odbirek)	410 » stare cinkove ploščevine (Zinkblech) nezloženo
6700 » hodniškega platna, Rupfenskart	295 » železne žice, nezložene
100 » odbirkov belega platna,	48 » stare pletenine iz rumene medi, nezloženo
1250 » vrvice in niti iz jute,	265 » starih železnih verig nezloženo,
150 » odpadkov motoza,	470 » stare kotlene ploščevine (Kesselblech) nezloženo,
3300 » odpadkov vrvi,	280 » kovinskega iverja (me) zloženo v tallene Drehspane) starih za-
48000 » odpadkov rjave lesovine (Holzstoffdeckel),	890 » železnega iverja (ei-bojih, bruserne Drehspane) to za neto,
9500 » odpadkov sivobeke lesovine	1243 » 7 komadov starih železnih dimnikov 130 m dolgi in 0.30 m v premeru,
197 » odbirkov neočiščenega papirja za svaščice,	3340 » starih žebeljev, zloženih v starih zabojih, bruto za neto,
4700 » odbirkov finega belega papirja	1185 » trstja (trstovca) za košarstvo, nezloženo,
2100 » odbirkov navadnega papirja	240 » zacinkane železne ploščevine.
228 » odpadkov pergamentnega papirja, zloženih v starih zabojih,	
1730 » steklenih črepinj, zloženih v starih sodih,	
8510 » starega litega železa, nezloženo,	
4290 » sežganega litega železa, nezloženo,	
256 » rumene medi (Messing) nezloženo,	

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 krono, in s priloženo pobotnico 10% nega vadija, ki se je vložil pri katerisibodi c. kr. blagajni, naj se dostavijo najkasneje **do 10. novembra 1902, do 12. ure dopoldne**, c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani. Naslov naj se glasi: »Ponudba za odkup odbirkov in starin.«

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani.

Razglas stavodolžnim mladeničem.

Mestni magistrat ljubljanski glede rednega nabora leta 1903 nastopno razglašča:

- Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1880., 1881. in 1882. rojenim mladeničem, neglede na njih rojstni in pristojni kraj, se je
- tekem meseca novembra 1902**

pri podpisnem uradu k zabeleži oglatiti.

- Mladeničem, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, je prinesiti s seboj dokazila o starosti in pristojnosti.
- Začasno odsotne ali bolne mladeniče smejo zglatiti njih starši, varuhi ali kaki drugi pooblaščenici.
- Onim, ki si hočejo izprositi kako v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, je po predpisu opremljene prošnje vložiti meseca **januarja ali februarja 1903** pri podpisnem mestnem magistratu, **najkasneje pa na dan glavnega nabora** pri naborni komisiji.
- Onim, ki žele, da se jim dovoli stava zunaj pristojnega okraja, je o priliki zglatitve vložiti **opremljene prošnje**; obenem pa lahko zglatijo in izkažejo pravico do kake v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene ugodnosti.
- Sinovom vojaških oseb, bivajočim v dejanski službi in onim mladeničem, ki so nameščeni pri vojni upravi (vojni mornarici) in so še stavodolžni, se je ravno-tako zglatiti.
- Kdor zanemari dolžnost zglatitve, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za poziv ali pa za dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon.

Stavljenci, ki opusté zglatitev, ne da bi jim branila kaka nepremagljiva ovira, se zakrivijo prestopka in zapadejo globi 10 do 200 kron ali pa primernemu zaporu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 3. oktobra 1902.

Na tisoče zdravnikov v tu- in inozemstvu so preskusili ter priporočajo

Lovacin - vodo za lase

pri gologlavosti, pri pomanjkljivi rasti brade, pri slabi rasti las pri damah, pri izpadanju las in pri prhajih.

To naznanilo je za vsakogar, tako za dame kakor za gospode, ki so doslej brez uspeha uporabljali druga neštevilna sredstva za rastenje las, jako važno. Zdržim se seveda vsake razsode o drugih sredstvih, ali to vam moram določeno zagotoviti, da je „LOVACIN“ najuspešnejše sredstvo. Ono se vedno izgotavlja po slavnoznanem receptu in mi vsak dan prinese na stotine priznanj. V malo dneh po prvem namazanju začnejo lasje rasti in to se nadaljuje, dokler se ne doseže zdrava in polna rast močno zakoreninjenih, naravnih las. Razven tega ne gredo več z glave lasje, ki so zrastle vsled uporabe „LOVACINA“. Mogel bi vsako stran tega časnika izpolniti z izpričevaji, ki sem jih prejel tokom zadnjih 6 mesecev.

„LOVACIN“ učinkuje v tako kratkem času, kakor si le moremo želeli. Fini mah majhnih, toda krepko vraščenih las se najpoprej prikaže, ki se razvijajo potem s tisto močjo kakor pri mladom zdravem človeku.

„LOVACIN“ uporabljajo osebe vseh družinskih slojev, obojega spola in vsake starosti. Veliko izmed slovitih oseb sedanjega časa so ga uporabili z uspehom.

„LOVACIN“ preprečuje izpadanje las, odpravlja prhljaje, daje pred časom osivelim lasem zopet izvorno naravno barvo, blazi arbenje ter pospešuje rast obrvi, trepalnic, brkov in brade, kakor tudi rast las na glavi.

Cena velike steklenice „LOVACINA“, ki zadošča za več mesecev, 5 K, 3 steklenice 12 K, 6 steklenice 20 K. Pošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje, evropsko skladišče:

M. Feith, Dunaj VI. Mariahilferstrasse 45.

Zalogo v Ljubljani imajo: (2665)

Anton Kane, droguerija; Edvard Mahr, židovske ulice; lekarna pri zlatem židenu.

Stroji za pripravljavanje krme.

Rezalni stroji za rezalnico, s patentovanim vrtilnim krožnim mazinikom, gredó jako lahko ter se prihrani do 40% moči.

Rezalniki za repo in krompir.

Millni za drobljenje in mečkanje.

Parilniki za živinsko klajo.

Prenosni štedilniki za kotle z emajliranimi ali neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi ali prevozní, za kuhanje ali parenje klaje, krompirja, za mnoge poljedelske in gospodarske namene itd. dalje

Kuruzni luščilniki,

čistilnice za žito, zbiralniki (trijerl), stiskalnice za seno in slamo, za ročno gonitev, stoječe ali prevozne.

Mlatilnice, vitli (geplji), jekleni pljugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji „**AGRICOLA**“ (Schubrad-System), se jako lahko vodi z roko

ni treba menjati koles za vsako vrsto zrnja, za bregovita in ravna tla.

Samodelujoče patentovane brizgalnice za uničevanje grint, sadnih škodljivcev, in za zatiranje peronospore, (2400—2)

izgotavljajo in prodajajo v **najnovejši odlikovani konstrukciji**

PH. MAYFARTH & Co.

tovarne gospodarskih strojev, železoliivnice in parne fužine

Ustanov. 1872. **Dunaj, H/1, Taborstrasse št. 71. 850 delavcov.**

Nagrajena z več kakor 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnamí na vseh večjih razstavah.

Natančni katalogi gratis. Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posiljalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate in po-
trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in solij za kopel. 44

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soliter, encijan, kolmož, krmilno apno l. t. d.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop d'orne tvrde bratov Stingl na Dunaju.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebsčin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Velika zaloga
toaletnega
blaga

ščetic za zobe,
glavnikov, dišav, mi itd.
iz najbolj renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana, pred škofijo 21.

Deček

kateri ima veselje do trgovine ter je do-
vršil vsaj štirirazredno ljudsko šolo, se
sprejme takoj v pouk pri **Jos. Kodrič-u**,
trgovcu z mešanim blagom v Sv. Križu
pri Kostanjevici. (2642-3)

Poskusite
J. Klauer-jev, Triglav
naravni rastlinski liker:

Ogreva in oživlja želodec in teló.
Probuja tek in prebavo.
Daje dobro spanje. (416-214)

Edini založnik in inetnik:
Edmund Kavčič v Ljubljani.

Praško domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.

V puščah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gl. 158, se pošljejo
4/1 pušice, ali za gl. 168 6/2 pušic, ali
za gl. 230 6/1 pušic, ali za gl. 248 9/2
pušic franco na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovano varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
a detschláger, J. Mayr. 14-18

Klobuke
cilindre
čepice in slamnike
v največjih fagonah in
v veliki izbiri
priporoča (521-10)
Jvan Sokič
Klobuk za gospode od gl. 1.50 do 5.-
Klobuk za dečke od 70 kr. do gl. 2.50.

skladni koledar
izšel je krasen slovenski
Ivana Bonča v Ljubljani.
Cena je zlati okusni izdelavi zelo nizka,
samo 30 vin. s pošto 20 vin. več.
Znesek naj se blagovoli v znamkah ali po
prelozi, pri razpisovalni oziroma.
Trgovci porabijo iste lahe kot noveletno
darilo in se brezplačno utišne njihova firma.
Da ne bode, ako koledar kmalu pade,
prepozno, prosim g. naročnike, da se tim
vrsti pri razpisovalni oziroma.

Kavarna „Austria“ priporoča se
sl. občinstvu v
mnogobrojen poset.

Dva nova biljarda najnovejšega
sistema z ameriškanskimi
„brunšvik“-mantineli.

Dva nova biljarda najnovejšega
sistema z ameriškanskimi
„brunšvik“-mantineli.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Krvarič
kavarnar.

(2617-3)

Prešernove * * * **poezije**

v novi popolni izdaji z žiljenjem, literarno-
zgodovinskimi črticami in estetično oceno.
Izdal A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče
usnje 3 zlato obrezo) 3¹/₂ H, po pošti 3 H 20 h.

Založništvo **L. Schwentner v Ljubljani.**

(1832-39)

Poslušajte!!

Smejajte se!!

Čudite se!!

Zopet je tukaj!!

Manufakturna zaloga „pri Amerikancu“

se bode začetkom novembra 1902 deloma za sod. cenilno ceno

samo

v prejšnjih Detterjevih prostorih v **Ljubljani, Stari trg šte. 1**
popolnoma prodajala

ker se mora začasni prostor na Sv. Petra cesti št. 4 izprazniti, na Glavnem trgu najeti pa ne more dobiti.

— Vse natančneje tamkaj! —

Ne kupujte prej!!! dokler se ne prepričate, da je kvaliteta blaga polovični ceni povsem primerna.

S spoštovanjem

(2667)

FRIDERIK HODSCHAR.